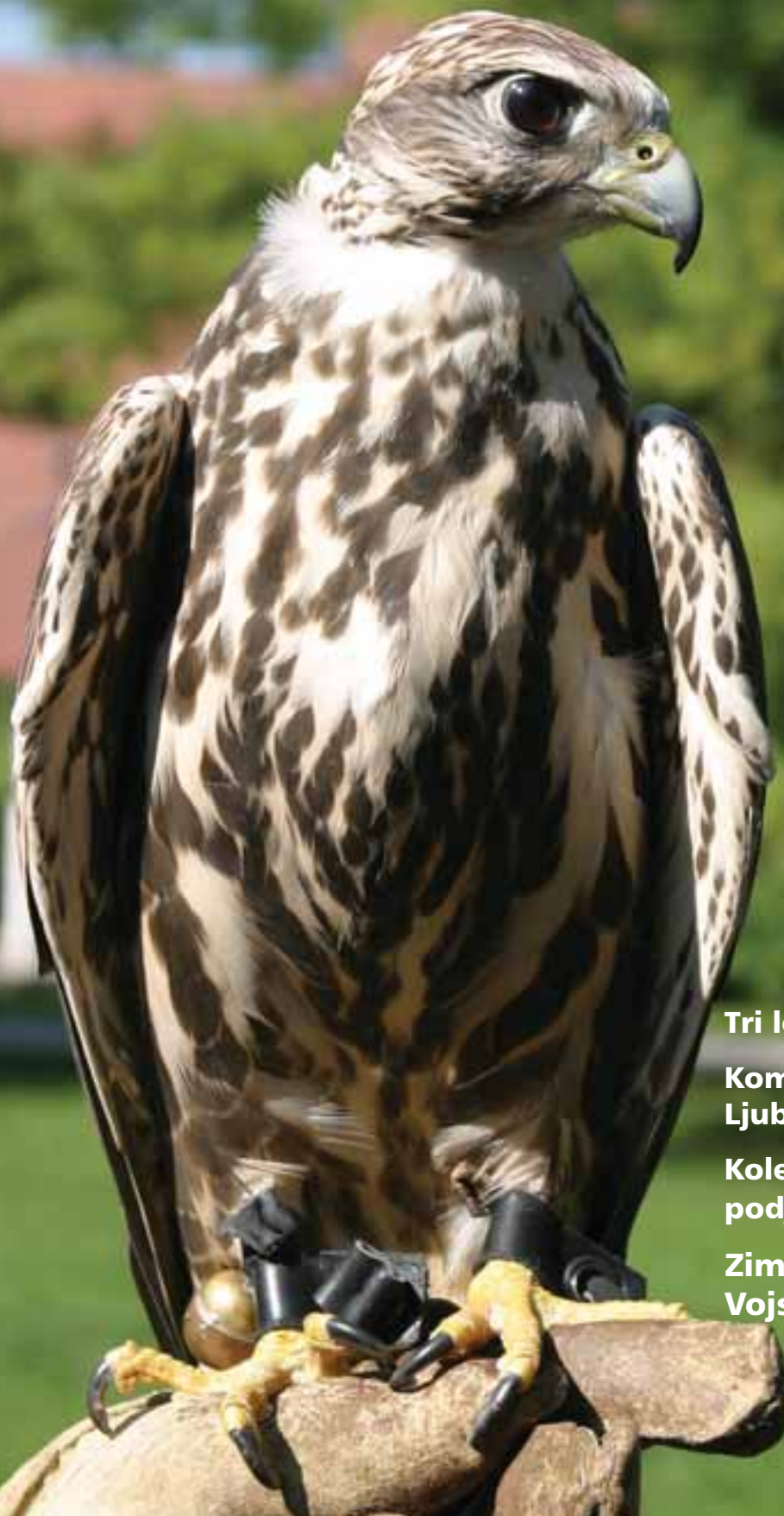

komunitator

ČASOPIS **FMR-MEDIA** • letnik 4. • št. 19 • april 2004

Tri leta našega časopisa

**Komunalno deponijo v
Ljubevču bodo zaprli**

**Kolektor kupil novo
podjetje v Nemčiji**

**Zima je doma na
Vojskem**

Banka za vse ljudi in za vse čase!

Ponudba za občane:

- Kredit takoj do 1.000.000,00 SIT (odplačevanje do treh let preko trajnega naloga, enostavna in hitra odobritev)
- Gotovinski potrošniški krediti z odplačilno dobo do 6 let
- Stanovanjski krediti z odplačilno dobo do 20 let
- Plačilne kartice Maestro, Activa, Eurocard/MasterCard in Visa (tudi za študente)
- Bank@net **NOVO!!!** – **SMS sporočila** o stanju na TRR na vaš mobilni telefon

Ponudba za zasebnike:

- Bank@net **NOVO!!!** – **SMS sporočila** o stanju na TRR na vaš mobilni telefon
- Poslovne kartice Maestro, Activa, Eurocard/MasterCard in Visa
- Posebna ponudba dolgoročnih tolarskih kreditov v sodelovanju z Občino Idrija

Ponudba za pravne osebe:

- Poslovne kartice Maestro, Activa, Eurocard/MasterCard in Visa
- Poslovni Bank@net:
 - **NOVO!!!** – Internetna različica **EPP Web** za opravljanje plačilnega prometa doma in s tujino
 - **NOVO!!!** – Internetna različica **EPP Mobile** za opravljanje plačilnega prometa preko mobilnega telefona
 - **NOVO!!!** – **Glasovni odzivnik** za telefonsko poslovanje pravnih oseb (poslušanje podatkov o stanju in prometu na TRR, o prilivih iz tujine, o podjetniški tečajni listi NKBM d.d.),
 - **NOVO!!!** – **Fax sporočilni sistem** za prejemanje podatkov o stanju in prometu na TRR, prejem izpiskov, informacije o prilivih iz tujine, tečajna lista BS in podjetniška tečajna lista NKBM d.d.
- Posebna ponudba dolgoročnih tolarskih kreditov v sodelovanju z Občino Idrija

Pri nas ste vedno dobrodošli!

Področje Nova Gorica
Podružnica Idrija

vsebina

- 4 obletnica**
• Tri leta našega časopisa
- 8 intervju**
• Franci Kovačič, Lista za občino Idrija
- 9 gospodarstvo**
• 10 let Ydria Motorsa
- 10 ekologija**
• Komunalno deponijo v Ljubevču bodo zaprli
- 18 vlaganja na tujem**
• Nemški SWL G.m.b.H., novo podjetje v koncernu Kolektor Group
• Feriti odpirajo tovarno v Bosni
- 37 vreme**
• Na Vojskem je zima doma
- 40 potovanja**
• Mehika, preplet preteklosti s sedanjostjo
- 42 razvedrilo**
• Nagradna križanka

Berem Komunitator

Niko Jereb

Izdaja: FMR - MEDIA založništvo, publikacije in promocija d.o.o.

Direktor: Vojko Božič

Glavni in odgovorni urednik: Filip Šemrl

Uredništvo: Arkova 43, 5280 Idrija, E-mail: fmr-media@fmr.si, tel: (05) 37 73 745, fax: (05) 37 22 515

Sodelavci: Vojko Božič, Niko Jereb, Janez Kavčič, Maja Lapajne, Zdravko Likar, Filip Šemrl, Polona Šemrl, Jože Štucin, Marija Trušnovc, David Velikajne

Fotografije: Franc Češnovar, Marjan Gantar, Niko Jereb, Maja Lapajne, Miran Pišljar, osebni fotoarhiv Vide Repulus, Danilo Sedej, Bogomir Strle, Filip Šemrl, Polona Šemrl, David Velikajne, Sonja Vukašević

Oblikovna zasnova: Creatim Ržišnik & Perc

Jezikovni pregled: Nuša Radinja

Tajnica uredništva: Zdenka Čibej

Naklada: 6700 izvodov

Naročnina: Časopis je brezplačen

Priprava in tisk: Pagis d.o.o. Idrija

Distribucija: Pošta Slovenije

Naslovnica: Sokol

Foto: Filip Šemrl

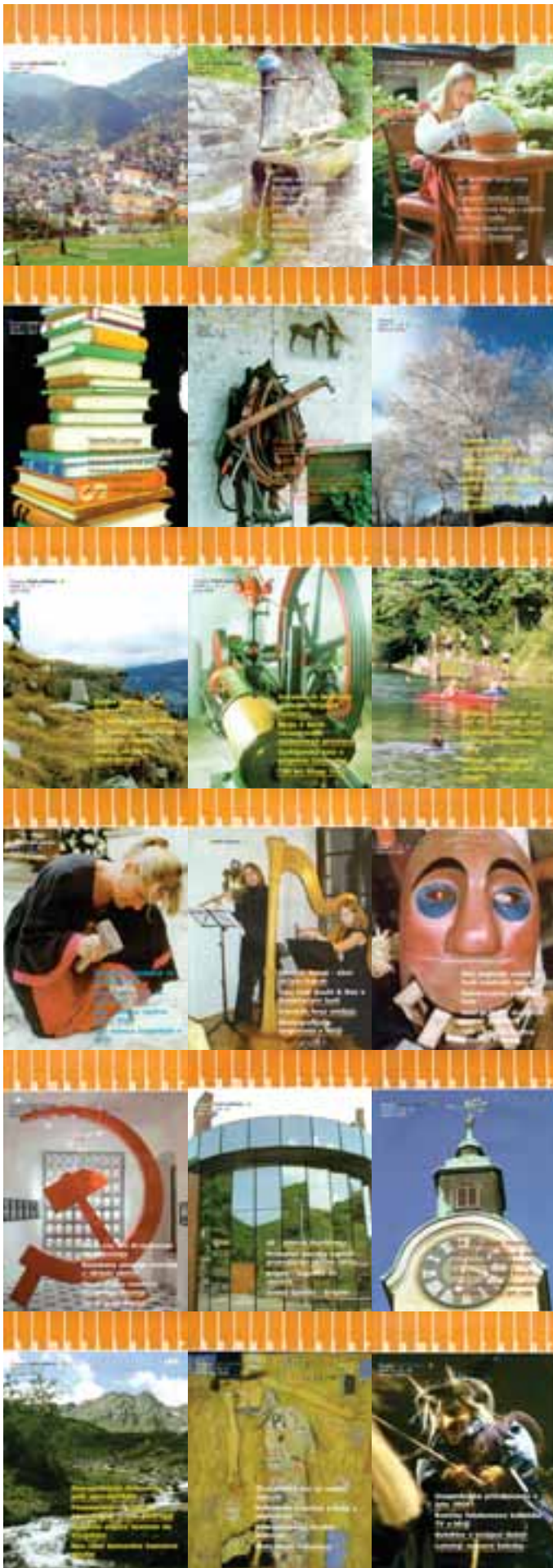
Tri leta Komunitatorja

Tri leta je minilo, odkar se je v naših logih pojavil Komunitator. Ni si sicer nadel najbolj posrečenega in sodobnega imena, konotacija le-tega bi lahko povzročala celo kakšne sorealistične asociacije, vendar se ime zlije z vsebino, ko bralec revijo preleti in ime poveže s poslanstvom glasila, ki ga zazna iz vsebine. Po mnenju ocenjevalca Aleksandra Bratine dobi bralec iz vsebine edicije dva usklajena vtisa: po eni strani funkcionira kot glasilo osrednje gospodarske družbe idrijsko-cerkljanske podregije, po drugi pa v ospredje postavlja nekatere pomembne informacije o občinski in komunalni politiki. Gre torej za hibrid med korporativnim komuniciranjem gospodarskih družb, predvsem z vnašanjem vsebin, ki korporativno kulturo širijo v neposredno okolje, in korporativnim komuniciranjem okolja, kateremu je edicija namenjena. Korporativno dolgoročno poteka animiranje kadrovskega potenciala v srednjih šolah za potrebe koncerna tudi prek Komunitatorja. Če bi Komunitator razdelili na tri dele, in sicer na del s splošnimi vsebinami, na del, ki bi ga lahko v preteklosti označili za tovarniško glasilo, in na oglaševalski del, potem bi lahko bil zaradi zadnjih dveh bolj ali manj promocijska publikacija, dosegljiva vsem gospodinjstvom na Idrijskem in Cerkljanskem. Za interesom založnika pa se v objektivnem smislu skrivajo tudi blaginja, socialna varnost in življenjski standard prebivalcev celotnega območja, ki jim je Komunitator namenjen.

Ob urejanju Komunitatorja opravljate pomembno delo celostnega komuniciranja z ljudmi v Idrijski kotlini. Vsekakor dandanes bolj kot kadar koli doslej živimo v medijski družbi (in Slovenija je medijsko kar precej razvita, še posebej, če to presojava z vidika maloštevilne dvemilijonske publike), za katero je značilno, da je medijska ponudba bogata. V tem smislu si noben medij (niti največji nacionalni mediji) ne more več lastiti naziva »totalni medij«. Vsak izbira poljubno, vendar vsaka izbira in v okviru te vsebine sestavljata spekter prejetih informacij, na podlagi katerih si sodoben človek oblikuje mnenje o globalnem in lokalnem okolju.

**(Mag. Aleksander Bratina, predsednik strokovne komisije Nacionalne raziskave branosti, direktor razvoja in raziskav v družbi Dnevnik, d.d., pred tem 11 let vodja razvojnega trženja v družbi Delo, d.d.)*

Komunitator ni prvo brezplačno glasilo na našem območju. V Sloveniji jih je kar pecej. V večini primerov se pojavljajo kot regionalni oglasniki oziroma kot oglasniki na sploh, kot specializirane izdaje na področju popularne kulture, turizma, kot občinska in društvena glasila. Prav stroški zadnjih so po navadi vsebovani že v članarini društva. Obstaja pa tudi nekaj tovrstnih glasil – nekatera še nastajajo –, katerih ambicije so novinarsko nekoliko bolj izdelati edicijo. Večina tovrstnih glasil izhaja kot mesečniki oziroma celo na daljše periode, včasih je ta perioda tudi neredna, torej ga založnik izda takrat, ko mu uspe priskrbiti dovolj oglasov, ki so seveda pri pravih brezplačnih glasilih edini vir za plačilo stroškov. Dozdajšnje prave tovrstne izdaje, torej tiste, ki z izjemo oglasov nimajo drugih dodatnih virov financiranja, so po navadi redakcijsko revne, saj to seveda znižuje stroške izdajanja. Branje ne izvira iz neke potrebe bralca, ki se pri drugih edicijah izraža prek nakupa oziroma naročnine.

Slovenija se od drugih medijskih trgov v kontekstu brezplačnih časopisov razlikuje po tem, da na trgu ni tovrstnih glasil s krajšo periodo izhajanja, denimo tednikov ali celo dnevnikov. Vzrok gre iskati predvsem v majhnosti trga, saj se tak projekt finančno gotovo ne more iziti. Lahko sicer zadovoljuje nekatere druge cilje izdajatelja, donosen projekt pa to gotovo ne more postati. Nam je všeč, da smo se pred tremi leti med 420 brezplačniki v Sloveniji pojavili prvi kot hibrid korporativnega in lokalnega komuniciranja. Da nismo zadeli v prazno, ampak morda celo v črno, se že kaže v posnemanju. ◀

Filip Šemrl

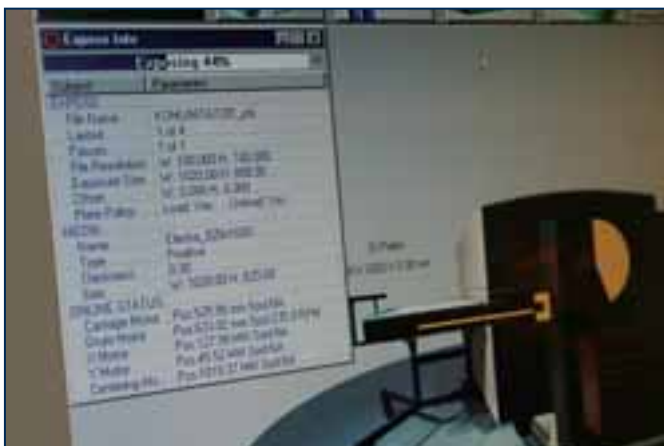
Grafična priprava časopisa za tiskanje in priprava digitalnega tiska, s katerim je mogoče simulirati videz publikacije. fš

Barvna kontrola in točnost pozicij med samim tiskanjem fš

Priprava za vlaganje pol v revijalko fš

Priprava tiskarskih plošč za osvetljevanje ds

FMR-MEDIA

Končna kontrola na koncu osvetljevalke in še morebitni zadnji popravki fš

Izhod končnega izdelka iz revijalko. Ogljed prvih izvodov. Če je kaj narobe, potem je gotovo urednik tisti, ki ga najbolj boli glava. fš

Kaj bo drugače po letošnjem prvem maju?

Z veliko nestrpnostjo pričakujemo letošnji prvi maj. Potekajo mrzlične priprave na praznovanja. Cerkljanska bo po lepi stari slovenski navadi pred hotelom Cerkno postavila mlaj in nanj izobesila obe zastavi – slovensko in zastavo Evropske unije. Ob tej priložnosti bo zaigral Pihalni orkester Eta. Godbeniki pihalnega orkestra idrijskih rudarjev pa bodo prispevali svoj del programa na prireditvi z naslovom Vsi cvetovi bodočnosti so v semenu sedanosti, ki bo prav tako na predvečer našega vstopa v EU na gradu Gewerkenegg. Večina pričakuje prvi maj z veliko nestrpnostjo in upanjem. Nekateri pa pri vstopanju Slovenije v EU ne vidijo velikih prednosti; celo težave in slabosti. Pa pogledjmo, kaj se bo po prvem maju spremenilo.

Notranji trg brez meja

Najbolj očitna sprememba za potrošnike bo, da ob prestopu meje ne bodo imeli več skrbi zaradi nakupljenega blaga. Ne bo namreč carinskih pregledov, saj vstopamo na notranji trg brez meja.

Manj navdušujoča novica za slovenske potrošnike pa je, da ob vrnitvi v državo ne bodo več dobili povrnjenega davka na dodano vrednost (IVA). Za nekatere izdelke, ki jih bodo slovenski potrošniki kupili v članicah Unije, bo še vedno veljalo, da bodo davek za kupljeni izdelek plačali v Sloveniji. Sem spadajo nakupi novih avtomobilov, motorjev in plovil. V kolikor pa bo kdo želel kupiti rabljeno vozilo, bo davek plačal neposredno prodajalcu, torej v državi nakupa. Vsak slovenski potrošnik bo lahko ob izpolnjevanju potrebnih pogojev najel posojilo v katerikoli od držav EU in z dokazilom, da je državljan članice EU, odprl bančni račun v katerikoli drugi državi članici.

Vsi izdelki, ki bodo na voljo slovenskim potrošnikom po vstopu v EU, bodo morali izpolnjevati zahteve po varnosti in ustrezati evropskim standardom kakovosti; tako kot jih predpisujejo direktive EU. Enotni trg prinaša znižanje cen posameznih izdelkov, kar potrjujejo praktični primeri iz EU. Tako so se na notranjem trgu že znižale cene blaga in živilskih izdelkov. Na področju telekomunikacij so se zaradi večje konkurence cene notranjih klicev znižale za približno 50, cene mednarodnih pa za 40 odstotkov. Po podatkih raziskav so se cene promocijskih letalskih poletov zaradi ostrega konkurenčnega boja znižale za 41 odstotkov. K znižanju cen pripomorejo tudi javna naročila.

Uvedba eura

Minister za finance Dušan Mramor je 8. marca izjavil, da ima Slovenija že

z vstopom v EU, torej 1. maja letos, možnost prositi za vstop v mehanizem menjalnih tečajev ERM II.. Vendar ne bo hitela, ampak bo prošnjo oddala konec leta 2004, kot sta načrtovala vlada in Banka Slovenije. To zadošča za dosego cilja, da bi leta 2007 tolarje zamenjali euri.

Registrske tablice

Prva sprememba, ki se nanaša na registrske tablice in bo sovpadala z dnem pristopa Slovenije v članstvo EU, je prilagoditev vsebine registrskih tablic določilom uredbe Sveta EU o priznavanju razpoznavnega znaka države članice EU. S tem dnem se bo v Sloveniji pričel uporabljati nov Pravilnik o registrskih tablicah motornih in priklopnih vozil. Po njem bodo registrske tablice opremljene s predpisanim EU logo-znakom. Ta bo zlato rumene barve na modri podlagi, ki vsebuje razpoznavni znak R Slovenije in znak EU (dvanajst zvezdic). Nekoliko bodo spremenjene oblike in dimenzije pisav (oblika, višina, širina), s katerimi

bo omogočeno večje število registrskih kombinacij.

Ne glede na uveljavitev tega pravilnika pa bodo sedanje registrske tablice ostale še naprej v veljavi. Pravilnik namreč ne predvideva njihove obvezne zamenjave. Te se bodo menjale postopoma.

Prometna dovoljenja

Za vozila, ki se bodo prvič registrirala v RS po 1. 5. 2004, se bodo prometna dovoljenja predvidoma izdajala na novem EU obrazcu.

Vsa že izdana prometna dovoljenja pa bodo ostala v veljavi tudi po polnopravnem članstvu RS v EU in se bodo izdajala na novem EU obrazcu le v primerih spremembe lastništva vozila, spremembe registrske oznake ali drugih sprememb podatkov o vozilu.

Vozniška dovoljenja

V skladu z direktivo Sveta EU se vozniška dovoljenja, ki jih izdajo države

članice, medsebojno priznavajo. Načelo njihovega vzajemnega priznavanja vključuje popolno priznanje vseh pravic, ki so bile imetniku dovoljenja podeljene v skladu s takrat veljavnimi državnimi predpisi.

Poleg medsebojnega priznavanja voznških dovoljenj v državah članicah direktiva ureja tudi zamenjavo dovoljenj tistim imetnikom, ki bodo svoje stalno prebivališče ali kraj zaposlitve prenesli iz ene države članice v drugo. V praksi ta direktiva velja samo za imetnike voznških dovoljenj, izdanih v eni od držav članic EU.

Z dnem polnopravnega članstva RS v EU bo Slovenija imetnikom veljavnih voznških dovoljenj druge države članice EU, ki bodo stalno ali začasno prebivali v RS, zamenjala njihovo voznško dovoljenje za slovensko in sicer za tiste kategorije vozil, ki jih smejo imetniki

Potni list

Samo zaradi vstopa Slovenije v EU se tudi že izdani potni listi ne bodo menjali; veljali bodo za celotno obdobje njihove veljavnosti.

Res pa bo potni list po vstopu v EU malenkostno spremenjen in dopolnjen; vendar ne takoj s 1. majem 2004 temveč šele po spremembi Resolucije o enotnem formatu potnega lista. Potne liste bodo morale ustrezno dopolniti in spremeniti vse države članice EU (v kazalu bodo rubrike navedene v vseh jezikih EU, tudi slovenščini).

Prepustnice

Po letošnjem 1. maju bo prav tako še vedno obstajala mejna kontrola na

odločitve na zasedanju mešane komisije po videmskem sporazumu, ki bo, po napovedih sodeč, še pred našim vstopom v EU.

Delegaciji sta razpravljali o predlogu za prehajanje slovensko-italijanske meje po vstopu Slovenije v EU na maloobmejnih prehodih le z osebno izkaznico in drugimi veljavnimi dokumenti. Med 43 maloobmejnimi prehodi so za uveljavitev takega načina predlagali tudi prehod Livek. Obe državi morata za uveljavitev omenjenega predloga pripraviti notranje pravne podlage in zadostiti ustreznim tehničnim zahtevam. O možnostih za uresničitev pa bo na svojem zasedanju razpravljala tudi mešana komisija po videmskem sporazumu. Med predlogi, o katerih so tokrat razpravljali, je bila tudi dopolnitev protokola o prostem pristopu na vrhove Mangarta in Kanina. Protokol naj bi namreč omogočil odprtje turističnih mejnih prehodov na Matajurju, Sabotinu nad Solkanom, Miji, med Livkom in Topolovim, na Kolovratu, Kokoški, Jirmancu, na vzpetini Kostanjevica nad Novo Gorico, Prevali, na grebenu Stola in v Predolini.

Zamejci in onejci

Med nas so državne meje zarezale ločnice, ki so nas razdvajale, vendar nikoli ločile. Zgodovina nas je le redko pustila pod eno streho. Ni nam bilo prizanešeno. Vojne in druge nadloge so nas pestile, nam delale silo.

Prihaja nov čas. Za zamejce in onejce bo največja pridobitev odprava meje. Koliko skrbi, obupa, žalosti in jeze je povzročila ta »prekleta meja«.

Nadejamo se, da bo Evropska unija dolgoživa in dolgotrajna evropska zaveza, ko ljudstev Evrope ne bodo delile več nepotrebne pregrade. Zamejci v Italiji bodo še vedno državljani Italije, mi onejci, državljani Slovenije. Hkrati pa bomo vsi državljani Evrope. Moč Evrope je v njeni različnosti. Kljub vsemu je potreben zdrav narodni ponos. Imeti rad svoje in ceniti tuje je pot, ki more pripeljati evropsko pestrost do resnično izvirnega modela sožitja.

Ni se bati, da se bomo v globalizirani Evropi utopili. Porok za tak optimizem so prav zamejski Slovenci v videmski pokrajini, ki so se krčevito oklepali kulture, jezika in tradicije. Kljub vsem hudim preizkušnjam, ki so jih doživeli in preživeli. Le samozavestni moramo biti. Ne pokornost, marveč samozavest naj bo naša odlika. ←

Zdravko Likar

Simboli EU

Evropska unija je prepoznavna predvsem po treh simbolih: Ima **zastavo modre barve**, na kateri je **12 zlatorumenih zvezdic**, razporejenih v krogu. Te zvezde predstavljajo evropske narode, krog, ki ga tvorijo, pa ponazarja unijo, v katero so združeni. 12 zvezdic ne pomeni števila

držav članic, ampak število dvanajst simbolizira popolnost. **Oda radosti**, preludij k Beethovnovi 9. simfoniji, je leta 1985 po sklepu Evropskega sveta postala **himna EU**. Seveda ima vsaka država članica tudi svojo lastno himno.

Na istem srečanju predsednikov držav in vlad držav članic, na katerem je bila sprejeta odločitev o himni, so **9. maj** razglasili za **dan Evrope**. Na ta dan leta 1950 je namreč francoski zunanji minister **Robert Shuman** predlagal ustanovitev Evropske skupnosti za premog in jeklo. Idejni oče tega predloga je bil francoski politik **Jean Monnet**, ki je sanjal o nastanku »združenih držav Evrope«.

Vir: Evropopotnica, Urad RS za informiranje, 2000

voziti po voznškem dovoljenju, katerega zamenjavo bodo zahtevali. Upravni organi takim osebam zamenjajo voznško dovoljenje brez opravljanja voznškega izpita in brez predložitve dokazila o duševni in telesni zmožnosti za vožnjo vozil.

Osebna izkaznica

Po vstopu RS v EU osebne izkaznice ne bo potrebno zamenjati. Slovencem pa bo po tem datumu z veljavno osebno izkaznico omogočen vstop in prebivanje (do 90 dni) v vseh državah članicah EU in Evropskega gospodarskega prostora: Islandija, Norveška, Švica in Liechtenstein). Prav tako bo mogoče na podlagi bilateralne pogodbe z osebno izkaznico še naprej potovati na Hrvaško.

notranjih mejah EU (z Italijo, Avstrijo in Madžarsko). Ohranila se bo tako dolgo, dokler ne bo Slovenija polnopravno pristopila k schengenskem sporazumu, predvidoma konec leta 2006. To pomeni, da bo za prehod meje še vedno potrebno imeti ustrezne potovalne dokumente; torej osebno izkaznico, prepustnico ali potni list. Za prehod maloobmejnih prehodov bomo še vedno potrebovali prepustnico.

Kako bo na italijansko – slovenski meji? V začetku marca so predstavniki lokalnih organov mejne kontrole po videmskem sporazumu razpravljali o vrsti pobud in vprašanj, povezanih z mejnimi prehodi ter možnimi novimi načini prehoda meje po vstopu Slovenije v EU. Dogovor slovenske in italijanske delegacije lokalnih organov mejne kontrole je podlaga za razpravo ter

Franci Kovačič: Naš cilj je omogočiti zagon lokalni samoupravi.

Franci Kovačič, vodja svetniške skupine Liste za občino Idrija v idrijskem občinskem svetu

Uredništvo: Že tretji mandat ste občinski svetnik. Najprej ste zastopali barve krščanskih demokratov, pred letom in pol pa ste kandidirali na Listi za občino Idrija. Zakaj ta sprememba, kakšen je bil vaš motiv?

Kovačič: Slovenska krščansko-demokratska stranka, na listi katere sem kandidiral dva mandata, kot veste, na prejšnjih volitvah ni nastopala, ker ni več obstajala. Sam se nisem našel v nobeni drugi stranki in sploh nisem imel namena kandidirati na občinskih volitvah. Med nekaj podobno razmišljajočimi kolegi pa se je porodila zamisel, da skušamo nekaj narediti v korist naše lokalne skupnosti tudi zunaj obstoječih strankarskih struktur. Zamisel mi je bila blizu in rezultat ste videli ob nastopu Liste za občino Idrija na prejšnjih lokalnih volitvah. Cilj naše Liste ni negiranje strankarske politike same po sebi, ampak odpiranje novih možnosti, ki lahko pripomorejo k doseganju neke nove vrednosti v političnem življenju na lokalni ravni.

Uredništvo: Lista za občino Idrija je nazorsko pluralna skupina ljudi in tudi volivcev. V vaših nekdanjih političnih skupinah so nekateri skrajneži vas in vaše kolege obsojali kot kolaborante z »rdečimi« oz. »črnimi«.

Kovačič: Mogoče so vaše ugotovitve nekoliko trde, nekaj resnice pa je v njih. V očeh tistih, ki ne vidijo prav daleč, smo vsi člani Liste res lahko neke vrste »disidenti«. Prepričan pa sem, da je naše dozdajšnje delovanje pokazalo, da ima Lista za občino Idrija pomembno povezovalno vlogo v lokalni politiki, prav to pa je tudi naš namen. Nočemo ločevati, deliti, temveč združevati za lokalne interese, ki niso niti črne niti rdeče barve. Meni osebno je tako delovanje tudi zelo pri srcu, saj imam še iz šolskih let zelo dobre prijatelje na obeh straneh. Med seboj lahko ostro razpravljamo o stvareh, o katerih mislimo različno, hkrati pa smo prijatelji in vedno pripravljeni na skupne podvige. Priznati moram, da je teh skupnih točk neprimerno več kot tistih, ki bi nas ločevale. Občutek imam, da so nas kot take sprejeli politično različno usmerjeni ljudje.

Uredništvo: Obnovite, prosim, na kratko, za naše bralce cilje Liste za občino Idrija, ki je v svojem prvem nastopu na volitvah dobila presenetljivo veliko podporo ter tri svetnike v idrijskem občinskem svetu.

Kovačič: Naš cilj je občini Idrija, ki je na gospodarskem področju zelo uspešna in se ponaša z mednarodno uspešnimi podjetji, dati nekaj zagona tudi pri urejanju zadev lokalne samouprave. S sistematskim in usmerjenim delovanjem želimo vsem delom naše občine zagotoviti višjo kakovost življenja. Ta se kaže v urejanju komunalne infrastrukture (voda, kanalizacija, ceste) oziroma prijaznega bivalnega okolja v celotni občini. Svetniki Liste za občino Idrija Bojan Sever, Vojko Božič in sam si v občinskem svetu prizadevamo tudi za pridobitev večjih sredstev za občinski proračun, predvsem zato, ker menimo, da nam jih državna oblast neupravičeno ne priznava. Podpora Listi za občino Idrija, ki jo omenjate v vašem vprašanju, je pokazala, da je bila naša odločitev pravilna. Skupaj z našim županom bomo dokazali upravičenost podpore volivcev.

Uredništvo: Iz vrst Liste za občino Idrija je tudi zdajšnji župan Damjan Krapš.

Kovačič: Veseli smo, da je dobil zaupanje volivcev tudi županski kandidat g. Krapš. V prvem volilnem krogu smo ga podprli Lista za občino Idrija, Liberalna demokracija Slovenije in Slovenska demokratska stranka, v drugem krogu pa tudi Slovenska ljudska stranka. Dogajanja ob sklepanju naših povezav pred volitvami in po njih so znova pokazala, da lahko uspešno povezujemo. Tudi delo v občinskem svetu poteka usklajeno, čeprav je za to včasih potrebnega nekaj potrpljenja in politične modrosti. Obojega nam za zdaj ne primanjkuje. Ker ne kujemo kratkoročnega političnega kapitala, seveda podpremo vse ideje, ki so tudi korak naprej.

Uredništvo: Bližajo se evropske in parlamentarne volitve. Ali boste na njih sodelovali kot del neodvisnih lokalnih list oz. ali boste podprli kandidature katere od vaših lokalnih koalicijskih partneric?

Kovačič: Kot je delno razvidno že iz mojih prejšnjih odgovorov, smo Listo za občino Idrija ustanovili kot lokalno listo brez kakšnih političnih ambicij na državni ravni. V tem smislu ni predvideno, da bi sodelovali bodisi na državnih bodisi na evropskih volitvah. Glede na sestavo Liste za občino Idrija ni predvidena niti podpora kateri koli politični opciji, saj se to ne ujema z našo temeljno usmeritvijo. To pa seveda ne pomeni, da po volitvah nismo pripravljeni na sodelovanje z vsemi, s katerimi bomo našli skupen jezik.

Uredništvo: Kako naprej? Ali je Lista za občino Idrija muha enodnevnica? Ali jo boste preoblikovali v politično stranko?

Kovačič: Da nismo muha enodnevnica, so zdaj verjetno prepričani vsi opazovalci lokalne politike in tudi dvomljivci, ki so nas na predstavitvi vprašali, ali mislimo resno. Z našim delom dokazujemo, da mislimo resno. Prepričani smo, da bomo imeli ob koncu našega mandata kaj pokazati in na tej podlagi bomo lahko kandidirali na prihodnjih lokalnih volitvah, saj nas bodo volivci podprli še v večjem številu. Saj veste, štejejo dejanja in ne besede. Iz zdajšnje perspektive preoblikovanje Liste v politično stranko ni sestavni del naše vizije. ♦

10 let družbe Ydria Motors

Proizvodnja asinhronih elektromotorjev in črpalk se je v Spodnji Idriji začela leta 1994 s 94 zaposlenimi iz Idrije in okolice, dandanes pa je v podjetju zaposlenih že 360 delavcev iz Cerknice, Idrije, Cerkna, Žirov, Logatca, Postojne, Pivke, Loške doline, Nove vasi, Ribnice in Sodražice. Družba Ydria motors je od začetka poslovanja do zdaj proizvedla približno 37,3 milijona malih elektromotorjev in črpalk.

Največji promet doslej je družba dosegla leta 2003, ko je proizvodnjo povečala zlasti na račun novega programa EM 42, to je elektromotorjev, ki jih vgrajujejo v pečice za kroženje vročega zraku. Skupni lanski prihodek družbe je dosegel 5,3 milijarde tolarjev oziroma kar 61 % več kot leto prej. Za poslovno leto 2005 (od 1. 4. 2004 do 31. 3. 2005) plan predvideva, da bo indeks rasti 132; glede na to naj bi prodali za 7 milijard tolarjev izdelkov, 96 % teh naj bi izvozili na trg Evropske unije, preostanek pa prodali na domačem trgu. Naložbe Ydria Motors so bile največje leta 2002, ko smo zgradili novo proizvodno halo in celotno družbo iz Spodnje Idrije preselili v Podskrajnik pri Cerknici. Tega leta je družba v nakup zemljišča in graditev hale vložila

kar 4 milijone evrov. Lani je družba investirala 1,3 milijona evrov v poslopja, preostali znesek pa je bil porabljen za nakup strojev, orodij in opreme. Po načrtih naj bi družba v letu 2004 za investicije namenila 3,25 milijona evrov v nove stroje in orodja, saj bi na ta način povečala zmogljivost obstoječih programov. Glede na to se torej družbi Ydria Motors tudi v tem letu obeta dinamičen razvoj.

Ker je družba že od začetka svojega obstoja navzoča na evropskem in svetovnem trgu, ne pričakuje, da bi vstop Slovenije v Evropsko unijo kakor koli negativno vplival na njeno poslovanje. Nasprotno – družba pričakuje, da se bo prodaja povečala, tako da bo lahko zaposlila večje število proizvodnih delavcev ter strokovnjakov, predvsem na področju razvojno-raziskovalne dejavnosti.

Jubilej je družba zaznamovala s slovesno večerjo za vse tiste zaposlene, ki so v družbi od prvega dne njenega obstoja, ter z izdajo prve številke časopisa »Mi smo«.

Jošt Rupnik, direktor

fs

Po selitvi niti nismo imeli veliko časa za prilagajanje novim razmeram, saj smo pospešeno povečevali proizvodnjo in širili proizvodne programe. Tako so nam bile dobrodošle tudi možnost prostorske širitve, bližina komunikacij in postavitve samostojnega podjetja, kar nam omogoča ta lokacija. V novem okolju smo poleg že obstoječih pridobili tudi nove zunanje partnerje.

Večina na novo zaposlenih sodelavcev, ki se na delo vozijo s širšega območja Idrijskega in Cerkljanskega, se uspešno vključuje v proizvodni proces.

Komunalna deponija Grohovt: veliko vložena za malo odloženega

Idrijska Komunala načrtuje zaprtje komunalne deponije v Ljubevču, saj pristojni v tem zgrešenem projektu ne najdejo niti ene prednosti. Zakaj so jo pred nekaj manj kot desetletjem sploh uredili na tako neprimernem terenu, ki ga z južne in zahodne strani omejuje potok Grohovt, s severne pa plazovito območje? Čeprav so vodarji (sicer

osamljeni) opozarjali na neprimernost lokacije, so se Idrijčani vendarle odločili zanjo. So bili v stiski s časom, saj so na gorenjski strani zahtevali sanacijo odlagališča komunalnih odpadkov v Raskovcu. Za pristojne je bil Grohovt očitno primeren po načelu »smeti v grapo«, saj je bil očem dobro skrit. V resnici so denar vrgli stran.

Deponija na dan odprtja, 27. septembra 1996

... deponija 14. aprila leta 2004.

Namesto načrtovanih 95.000 prostorninskih metrov odpadkov, so jih na deponijo odložili samo 6.500.

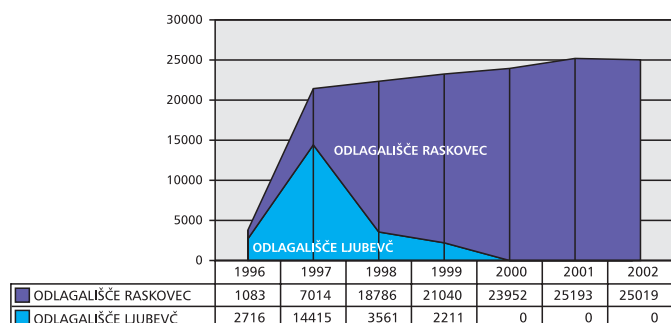

Kompaktor na dan odprtja, 27. septembra 1996

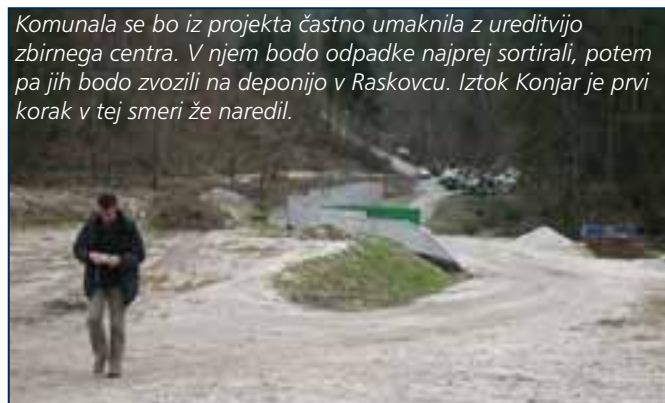
... kompaktor 14. aprila leta 2004.

Rabljen, trideset ton težak kompaktor je bil kupljen za skoraj 100.000 nemških mark (nov bi jih stal 650.000), zamenjava hidromotorjev je Komunalo stala še približno toliko. Dandanes je zaradi pokvarjene hidravlike neuporaben.

Količine (m³) odloženih odpadkov na deponiji Raskovec in Ljubevč

Komunala se bo iz projekta častno umaknila z ureditvijo zbirnega centra. V njem bodo odpadke najprej sortirali, potem pa jih bodo zvozili na deponijo v Raskovcu. Iztok Konjar je prvi korak v tej smeri že naredil.

DOBRA NOVICA ZA PRIHODNOST:
ČE SO IDEJE MED POZNAVALCI,
SE DOBJIJO TUPI DENARCI.

LIKARCA

eo plus

ElfosOptimplus.com

februar 2004

1. februar – SC Cerkno je organiziral Zimske igre korporacije Hidria. Zbralo se je rekordno število udeležencev, med njimi se jih je 400 odločilo tudi za tekmovanje v veleslalomu in deskanju.

10. februar – PBI je obiskal direktor ZZSZ Borut Miklavčič. Direktorica ustanove, mag. Viktorija Gorjup in predstojnik bolnišnice, primarij dr. Jože Felc sta ga ob tej priložnosti seznanila s poslovanjem tega javnega zavoda, ki je v minulih osmih letih dodobra obnovil bolnišnične prostore in za to porabil 1,3 milijarde tolarjev, po večini iz svojih lastnih sredstev. Med sedmimi tovrstnimi ustanovami pri nas je PBI druga največja bolnišnica za zdravljenje psihosomatskih obolenj.

15. februar – Sekcija smučanja po starem, ki deluje pri TD Novaki, je na črnovrškem smučišču SC Cerkno pripravila prireditev z naslovom »Novaški lok-smučar«. Na njej so predstavili novaško lok-smučko, ki izvira iz tega dela Cerkljanske.

19. februar – Poslanec Janez Podobnik je na gradu Gewerkenegg pripravil poslanski večer o rodnosti v Sloveniji. Čeprav je v naši podregiji brezposelnost nizka, gospodarstvo uspešno, mlade družine pa tako rekoč nimajo težav s stanovanji, je rodnost še vedno pod državnim povprečjem. Vzrok gre iskati v dejstvu, da za mlade na tem območju ni obetavnih poklicev, razen na področju strojništva in elektrotehnike, zato morajo zapustiti dom in si službo poiskati drugod.

20. februar – V Cerkljanskem muzeju so odprli bienalno razstavo barvnih in črno-belih fotografij ter diapozitivov z naslovom Pustna maska. Vsi so nastali v okviru letošnjega, sicer že petega natečaja Foto kluba Cerkno.

22. februar – Da laufarjem nič ne pride do živga in jih nič ne prežene, so dokazali letos, saj jih je na osrednjem trgu v Cerknem krepko močil dež. Vremenu primeren je bil tudi obisk laufarije, kljub temu pa so bili tam vsi največji firbci, ki so izvedeli, kaj vse jih je pust »u lanskem litu nafarau«.

26. februar – Idrijski občinski svetniki so brez večjih pripomb potrdili letošnji proračun v višini 1,81 milijarde tolarjev. Ta bo sicer na prihodkovni strani prekratek za 391 milijonov tolarjev, vendar bodo primanjkljaj poravnali s 175 milijoni presežka lanskega proračuna občine in z najetjem posojila za ekološko sanacijo reke Idrijce.

marec 2004

4. marec – Ker se je spodnjeidrijski lles znašel v nezavidljivem finančnem položaju, se je odločil za prisilno poravnavo in se s tem izognil nepotrpežljivosti upnikov, ki bi ga z izvržbami lahko tudi pokopali. Upravitelj prisilne poravnave je podjetju naložil dopolnitev predloga finančne reorganizacije. Rok za odpravo pomanjkljivosti je potekel 2. aprila, prvi narok za prisilno poravnavo pa bo maja.

5. marec – Na rednem letnem občnem zboru idrijskega Muzejskega društva so njegovi člani upravi Mestnega muzeja izročili v hrambo izjemno dragoceno, knjigo Giovannija Antonia Scopolija, prvega idrijskega zdravnika in naravoslovca, z naslovom Entomologia carniolica, ki jo je znanstvenik napisal med svojim službovanjem v Idriji. To je eno od treh Scopolijevih temeljnih del. Floro carniolicco je idrijski muzej pridobil lani, ob svojem polstoletnem jubileju, za Hydragyro Idriensi pa se bo gotovo še našel kakšen donator.

13. marec – Na rednem letnem občnem zboru PGD Idrija je s svojim odstopom presenetil predsednik Ivan Jereb. Povedal je, da odstopa iz osebnih razlogov, pri tem so ga najbolj zmotile plače v nekaterih primerljivih službah in dejstvo, da se lokalna skupnost ne zanima za njihovo dejavnost.

20. marec – Pred štirimi leti ustanovljeno črnovrško planinsko društvo ima svojo kočico. Planinska zveza Slovenije je namreč sprejela sklep o prenosu lastništva nad Pirnatovo kočico na Javorniku, planinsko društvo pa jo je že začelo obnavljati.

20. marec – Člani Kulturnega pustnega društva Grapa so pri Aliču na Vojskem pripravili prve Graparske zimske športne igre. 90 sodelujočih se je pomerilo v dveh disciplinah, v veleslalomu in »pa saje«, kot so narečno poimenovali disciplino, v kateri so se pomerili v vsem, kar je še drselo med količki. Sicer pa se Graparji zelo veliko družijo, celo več, kot je to v navadi za sosede. Po pustnem Kravnevalu se odpravijo na zasluženo »popustovšno«, praznik dela pa počastijo z že tradicionalnim prvomajskim kresovanjem. Celu na izlet ne morejo eden brez drugega. Na zadnje so bili na Slovaškem.

21. marec – V megli, močnem vetru in dežju je minil letošnji zimski spominski pohod na Porezen. Vremenske razmere doslej še na nobenem pohodu niso bile tako nemogoče. Da bi se v prihodnje izognili vztrajanju za vsako ceno, saj je več deset pohodnikov, ki so se doslej udeležili vseh 29 pohodov, že priletnih, so organizatorji sklenili, da odslej pohodnikov ne bodo več vpisovali in jih s tem priganjali na cerkljanskega očaka.

25. marec – Ob 250. obletnici rojstva velikega slovenskega in srednjeevropskega matematika Jurija Vege so v Tehniškem muzeju v Bistri odprli razstavo starih učil in pripomočkov idrijske realke. Profesorica Karmen Vidmar je na ogled postavila 59 starih učil, izdelanih konec 19. stoletja, to je prav v času, ko se je v Idriji rojevala prva slovenska realka. Številne med njimi so na šoli uporabljali še do nedavna.

27. marec – Tradicionalne akcije čiščenja bregov reke Idrijce in njenih pritokov se je udeležilo rekordno število ribičev. Idrijska ribiška družina jih je na 40 kilometrih bregov od Divjega jezera do mostu na Stopniku našela kar 220 od skupaj 350 včlanjenih. ♦

Iz cerkljanske občine

Po vseh vaseh občine Cerklno so bili pretekli teden zbori volilcev s številno udeležbo. Volilci so poslušali poročilo o delu občinskega LO in nato obravnavali skupna vaška vprašanja.

Občinski odbor je imel preteklo leto 11 rednih in eno izredno sejo. Udeležba odbornikov je bila dobra, sodelovanje pa precej različno. Povezava z volilci potom zborov volilcev ni bila zadovoljiva.

Volilci v posameznih vaseh so v preteklem letu opravili precej prostovoljnega dela. Predvsem sta se izkazali vasi Orehek in Jesenica, kjer so prebivalci s prostovoljnim delom uredili kamionsko cesto do vasi, ki je prej ni bilo. Skupno so volilci občine Cerklno lani opravili 10.932 prostovoljnih ur v vrednosdi 437.000 din.

Za izboljšanje gospodarstva delujejo v občini tri sezonske kmetijske šole, ki usposablajo mlade gospodarje za dobre kmetovalce. V bodoče bo treba posvetiti veliko več skrbi živinoreji, ki je glavna panoga in s tem tudi glavni vir dohodkov kmetovalcev. Za obnovo gozdov so lani posadili 68.000 sadik iglavcev. Pogozdili so 13 hektarjev površin. Ugotovili so, da je lani sečnja lesa preseglala prirastek, ker je bilo ustvarjenega nad 5.000.000 din gozdnega sklada.

Za šolstvo je bilo izdanih 1 milijon 168.000 din. To ni veliko, če vemo, da je v občini 18 šol. Samo štiri šole delujejo v lastnih prostorih, vse ostale so v privatnih kmečkih hišah. Šolski inventar je pomanjkljiv. Postavlja se vprašanje, kako čim hitreje izboljšati to stanje.

Na področju zdravstva deluje en zdravnik. Največ je živčnih in revmatičnih obolenj. Ugotovljenih je bilo le 18 primerov TBC, kar je malo za občino, ki šteje nad 5000 prebivalcev. Zelo pereče je vprašanje stalnega zobozdravnika, ki ga ni mogoče dobiti kljub zanimanju odgovornih in veliki potrebi.

Pretirana je tudi poraba alkoholnih pijač, ki gre v desetine milijonov din vrednosti. To dokazuje nesmotrno trošenje denarja. Kot primer navajam vasi Bukovo in Podlanišče, ki izkazujeta 100 odstotkov več potrošnje alkoholnih pijač kot v vasi Šebrelje. Vsi ti kraji so približno enako veliki po številu prebivalcev.

Volilci so se zelo zanimali za elektrifikacijo, za odmero davka po katastru in druga vprašanja. Po zadnjih ugotovitvah je potrebnih še nad 150 milijonov din za dokončno obnovo požganih hiš in drugih gospodarskih poslopij na področju občine. Zato so volilci uporavičeno kritizirali takso na les za domačo porabo, oziroma za obnovo požganih zgradb. Znani so primeri, ko ljudje še po devetih letih spijo na senikih!

Za socialne podpore in pomoč socialno šibkejših je bilo izplačanih 1.721.000 din. Ta vsota je zelo visoka in pokazuje potrebo revizije nad socialnimi podporami.

Prav bi bilo, da bi se volilci tudi v tem letu večkrat tako pogovorili in s svojimi nasveti pomagali občinskemu LO, da bi laže reševal svoje naloge.

P.V.

Slovenski jadran 2. april 1954

CERKNO

Priznanje vestnemu in požrtvovalnemu šoferju

Po navadi v dnevnem časopisju vedno le grajajo šoferje in njihove spremljevalce. Mnogo pa jih je, ki so vredni tudi polnega priznanja potnikov. Tako sta tudi šofer Janez Pagon in konduktor Kovač France na avtobusni progi Ljubljana - Cerklno zaslužila svo pohvalo in priznanje prebivalstva cerkljanske kotline in Poljanske doline.

Ko je bila v juliju 1948. leta odprta redna avtobusna proga Cerklno - Ljubljana po Poljanski dolini, smo Cerkljani dobili najbližjo zvezo z Ljubljano. Sedaj lahko svoje opravke uredimo in smo isti dan tudi že doma. Pred tem pa smo morali biti na poti tudi za kratek opravke dva dni in dve ali celo tri noči. Potovali smo prek Mosta na Soči ali Idrije in Logatca.

Proga Ljubljana - Cerklno je precej dolga (65 km) in zelo težavna. Saj se iz Cerknega dviga po 7 km dolgem klancu in ostrih serpentinah za okoli 500 m, nato pa se na drugi strani zopet strmo spušča navzdol v dolino. Na poti za Sovodenj prekorači nekdanjo krivično slovensko - italijansko mejo.

Tu je potreben dober, izkušen in požrtvovalen šofer in dobro vozilo, na katerega mora skrbno paziti, posebno glede zavor in ostalega mehanizma, od katerega je odvisna varna vožnja potnikov. Potreben je vsakodnevni točen pregled po naporni vožnji iz Ljubljane v Cerklno, kjer je matična postaja.

Vendar smo imeli posebno srečo, da smo dobili šoferja, ki odgovarja vsem naštetim vrlinam, ki je kos vsem nalogam in težavam, na katere naleti med vožnjo na tej progi. To je šofer Pagon Janez, ki je tudi član upravnega odbora svojega podjetja.

S konduktanjem Francetom Kovačem sta se minulo zimo borila s snegom, posebno pa še z ledom, ki je bil prav to zimo največji sovražnik težkim avtobusnim progam, takim, kot je proga Cerklno - Ljubljana. Vendar ni v minuli zimi izostala niti ena vožnja. Marsikatera lažja proga je imela kak dan izostanka. Oba, šofer Janez in konduktor France, sta se v zgodnjih jutranjih urah borila z zaledenelo cesto ter jo posipavala s peskom in žaganjem, ki sta ga vedno imela s seboj na avtobusu.

Avtobus je prihajal v Ljubljano redno vsak dan. Imel je le nekajkrat manjšo zamudo. Šofer Janez in konduktor France nas tako že sedmo leto varno in redno prevažata v Ljubljano in nazaj. Zato jima v imenu potnikov iz Cerkljanske in Poljanske doline izrekamo polno zahvalo in priznanje ter želimo, da bi nas v naše zadovoljstvo vozila še mnogo let. Prepričani pa smo, da ju ceni tudi njihov delovni kolektiv.

Potnik

Slovenski jadran 30. april 1954

ČE VAM POČITNICE PREKRIŽAJO NEPREDVIDENI DOGODKI, SE IZOGNITE VSAJ STROŠKOM, KI BI NASTALI ZARADI ODPOVEDI POTOVANJA.

Zavarovanje odpovedi turističnega potovanja. Če vam težko pričakovane počitnice prekrižajo nepredvideni dogodki, se lahko z zavarovanjem pri Zavarovalnici Triglav izognete stroškom, ki bi nastali zaradi odpovedi potovanja. Zavarovanje krije stroške odpovedi turističnega potovanja, ki bi jih morali povrniti organizatorju zaradi odpovedi potovanja ali neudeležbe na njem **v naslednjih primerih:**

- nezgoda, smrt ali nepričakovano poslabšanje vašega zdravstvenega stanja
 - nezgoda, smrt ali nepričakovano poslabšanje zdravstvenega stanja vaših ožjih sorodnikov (zakonec, starši, otroci, stari starši, vnuki, bratje, sestre)
 - uradni poziv, kjer je obvezna vaša osebna prisotnost
 - elementarne nesreče, ki bi vam lahko onemogočile potovanje
- Zavarovanje lahko sklenete v turistični agenciji hkrati s plačilom turističnega aranžmaja, kjer dobite tudi podrobnejše informacije in natančne izračune.

Zavarovalnica Triglav, d.d.
Območna enota Nova Gorica
Kidričeva 21, tel: 05 338 28 00

Predstavništvo Idrija
Zastopstvo Spodnja
Zastopstvo Cerkno
Zastopstvo Črni Vrh

Lapajnetova 43,
Idrija Na vasi 31
Trg P. brigad 4
Črni Vrh 82

tel: 05 372 76 00
tel. 05 372 10 90
tel. 05 372 32 56
tel: 05 377 70 08

PRIPRAVLJENI NA VSE.

triglav

www.zav-triglav.si

ZAVAROVALNICA TRIGLAV, D.D.

Iz knjige Naš idrijski kot

V Komunitatorju št. 17 smo napovedali izid ponatisa knjige Lada Božiča Naš idrijski kot iz leta 1936. Izdaja, posvečena 100 – letnici avtorjevega rojstva (27. junij), bo dopolnjena z Božičevo avtobiografijo iz leta 1974 in s kratko spremno študijo. Za pokušino predstavljamo bralcem nekaj značilnih odlomkov iz dobrodošlega domoznanskega dela, ki ga je z ilustracijami opremil Nikolaj Pirnat.

Nikolaj Pirnat: Lado Božič (karikatura) – fanatični oboževatelj Idrije. Časopis Istra, 1939, št. 50 – 52.

Zvonjenje trojke

Delo v rudniku nam najlepše opisuje rudarska pesem, ki jo je zložil žirovski župnik Ivan Majnik, uglasbil pa idrijski organist Jožef Gnezda. Prvič so pesem peli na dan sv. Ahacija leta 1863. Napev v es-duru ima uvod in trio:

Odbije tri po polnoči,
pa v Idriji že zvon buči,
iz spanja rudarje budi.

Stara in značilna navada je bila v Idriji zvonjenje »trojke«. Rudarji so že od nekdaj imeli pravico, da jih je veliki zvon budil zjutraj ob treh na delo... Mogočno se je oglasil v nočni tišini veliki zvon iz lin sv. Barbare, da je odmevalo daleč v okolico. Zvon so kupili sami rudarji, zato je tudi po pravici nosil ime rudarski. Ob robu je imel napis: »Napravili prebivalci mesta Idrije. M. V. Lipold, rudniški predstojnik in višji svetnik. Jožef Kogej, mestni fajmošter in dekan.« Ob straneh so bile podobe svetnikov, med njimi največja sv.

Barbare z napisom: »Zaščitnica rudarjev bodi pozdravljena in pridi rudarjem na pomoč ob smrtni uri.« Na drugi strani je bil napis: »Rudarji imajo pravico zahtevati, da jih ta zvon ob treh zjutraj k delu kliče, katera pravica se jim je tukaj očitno pripoznala.« Mogočni zvon je bil vlit leta 1874 in je tehtal 47 stotov. Uглаšen je bil v c-duru. Vsako jutro je zvonil četrť ure... Svetovna vojna (1914 – 1918, op. pisca) je pobrala veliki zvon in marsikateremu staremu rudarju je bilo žal za dolgoletnim »tovarišem«, ki ga je zvesto budil na delo. Moderna povojna doba je vpeljala za rudarje poziv s sireno v tako zvanih »sagah« ob nekdanjem »lenštat«.

(str. 31 – 32)

Kljukanje na šino

Ko so rudarji vstali, si pogreli črno kavo ali si jo natočili kar mrzlo in brez sladkorja v steklenico, vzeli še kos kruha, deli oboje v malho, si prižgali svetilko jamšico na navadno ali ripsovo olje, so se podali na delo... Lučke so se zgrinjale k jaškom, kjer so izginjale.

Na šino kljuka zdaj glasno,
k molitvi v vhodu se zbero,
pod zemljo stopajo srčno.

Ko je v starih časih še kljukala šina, so se zbrali k molitvi, nato pa šli pod zemljo s trdno vero in prepričanjem, da se čez osem ur spet povrnejo v krog svoje družine. Šina je visela ob glavnem vhodu v Antonijev rov. Dolga je bila 87 cm, široka 20 cm, debela 6,5 cm in na obeh koncih dvakrat navrtana. Luknji sta bili dolgi 15 cm in imeli premer 2 cm. Navrtana je bila zato, da je močnejše donela. Nanjo so tolkli v taktu s kladivom. Kljukal je čuvaj, ki je imel nočno službo. Zadnja, ki sta tolkla na šino, sta bila Franc Vončina in Miha Podgornik. Okrog leta 1890 so kljukanje odpravili, zadnjič se je glasilo še 5. julija 1896 ob pogrebu rudarskega nadsvetnika Adolfa Plamineka, bivšega rudniškega načelnika.

(str. 32)

V rudniku

Vzajemno delo male skupinice je ustvarilo med rudarji pod zemljo tovarišstvo, ki mu najdemo primere le še na bojnih poljanah. Kolikokrat se je rudar v smrtni nevarnosti žrtvoval za tovariša! Ob polovici šihta, v odmoru, so se rudarji spet zbrali na izhodišču vseh rovvov. Tu na teh zbiralističih so bistrumnejši, ob kosu kruha in črni kavi, otvarjali prave ljudske univerze pod zemljo. Vsa vprašanja, od najlažjih do najtežjih, so prišla na dnevni red in svoboda besede je bila neomejena.

(str. 33)

Magazin in gledališče

V ogromni obokani veži z izhodom na obe strani so nekdanje izpod »štule« odnašali rudarji napolnjene vreče žita. Paznik je zgoraj poklical ime, tedaj so nastavili žaklje in iz prvega nadstropja je po »štuli«, leseni četverooglati cevi, ki se je končala s platnom, pridržala v vrečo mera žita.

(str. 38 – 39)

Tik za magazinom je staroslavni teater iz 18. stoletja, ki je v sedanjem stoletju služil in še dandanes služi predvsem drugim namenom. Pred vojno je bilo v njem gasilsko orodje, med vojno aprovizacija in vojaštvo, pod novo laško kulturo zija v njem še večja praznота.

(str. 24)

Izbor odlomkov pripravil Janez Kavčič

Building Automation

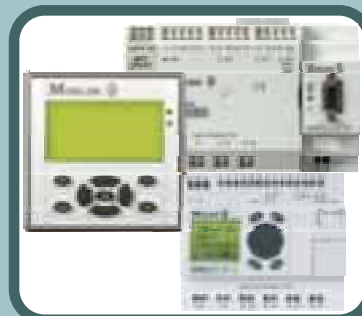
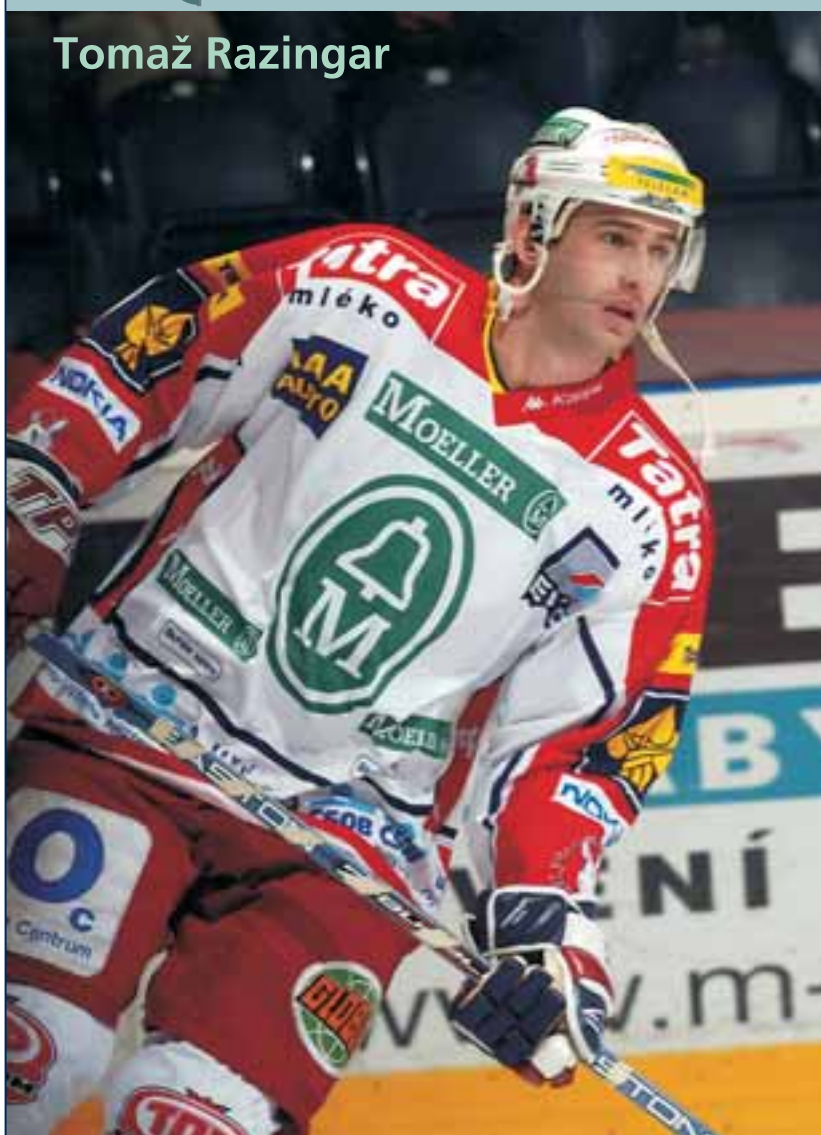
Industrial Automation

Systems

Inovativnost, moč, hitrost, zanesljivost

Le najboljši predstavljajo Moeller

Tomaž Razingar

SYNATEC

Synatec d.o.o. Idrija
Vojkova 8b, p.p.50, 5280 Idrija, tel.: 05/372 06 50, fax: 05/372 06 60
e-mail: info@synatec.si, www.synatec.si

Pisarna v Mariboru
Kočvarjeva 7, 2000 Maribor, tel.:02/250 82 50, fax.:02/251 33 80
e-mail: synatec@siol.net

MOELLER

Think future. Switch to green.

*Slika Tomaža Razingarja lahko dobite na naši spletni strani www.synatec.si

KOLEKTORGROUP

KOLEKTORGROUP ČASOPIS • april 2004

2 novi podjetji v Kolektor Group

- Podjetje SWL je specializirano na področju plastike, obrat Feriti B pa na novi lokaciji ohranja proizvodnjo navitih komponent

4 poslovanje v prvem četrtletju

- Poslovanje družb v koncernu Kolektor Group je bilo v prvem četrtletju letošnjega leta uspešno, v skladu z načrtovanji, v nekaterih primerih celo nad pričakovanji

8 inovacije

- Mehatroniki so se predstavili z vsesmernimi prikazovalniki

12 šport in rekreacija

- Smučarski preizkušnji v okviru športnih iger Kolektorja

Novo podjetje v koncernu Kolektor Group

Koncern Kolektor Group se je okrepil z novim podjetjem. 1. marca se je podjetjem, ki dopolnjujejo osnovni proizvodni program, pridružilo na novo ustanovljeno podjetje SWL G.m.b.H. s sedežem v Lüdenscheidu pri Dortmundu v nemški zvezni deželi Severno Porenje - Vestfalija. Podjetje se ukvarja z razvojem, konstrukcijo in proizvodnjo izdelkov iz duroplastov in termoplastov. S pridobitvijo tega proizvodnega programa Kolektor Group vstopa na novo področje proizvodnje izdelkov iz plastike, njegov končni cilj pa sta razvoj in ponudba zahtevnejših proizvodov z višjo dodano vrednostjo za potrebe avtomobilske industrije. V procesu diverzifikacije proizvodnih programov je to za koncern nova tržna niša. V SWL G.m.b.H je zaposlenih 50 delavcev, ki bodo letos ustvarili za 4,5 milijona evrov prometa.

AKTUALNO

Podjetje Prokol iz Izole je pridobilo okoljski standard kakovosti ISO 14001 in se s tem pridružilo preostalim domačim proizvodnim podjetjem koncerna Kolektor Group, ki so vzpostavila tovrstni režim varovanja okolja. Prokolov skrbnik sistema Albin Razpet je povedal, da so morali v podjetju najprej odpraviti še nekaj pomanjkljivosti in ljudi navaditi na nov način ravnanja. V izolski industrijski coni je tako Prokol poleg Droge edini, ki je že uvedel sistem ravnanja z okoljem po standardu ISO 14001.

Sicer pa preglejmo letošnji seznam dogodkov na področju vodenja kakovosti in ravnanja z okoljem v okviru Skupine Kolektor:

- **Januar 2004**

Uspešno opravljena presoja standarda kakovosti QS-9000 v TKI Inc.

- **Februar 2004**

Opravljena sistemska presoja (t. i. predpresoja) za pridobitev standarda kakovosti ISO/TS 16949 za Kolektor Pro, Kolektor Group, Ascom in Prokol.

- **Marec 2004**

Uspešno opravljena vnovična okoljska presoja za pridobitev standarda kakovosti ISO 14001 v družbi Feriti.

- **April 2004**

Kontrolna presoja standarda kakovosti ISO/TS 16949 v Kautt & Buxu.

Sistemska presoja družbe Prokos za pridobitev standarda kakovosti ISO 9001.

- **Maj 2004**

Sistemska presoja v družbah Kolektor Pro, Kolektor Group, Ascom in Prokol za pridobitev standarda kakovosti ISO/TS 16949 ter kontrolna presoja kakovosti v družbi Feriti po standardu ISO 9001.

- **Junij 2004**

Sistemska presoja družbe Sinyung za pridobitev standarda kakovosti ISO/TS 16949.

- **Julij 2004**

Vnovična presoja družbe Kautt & Bux za potrditev okoljskega standarda ISO 14001.

- **September 2004**

Sistemska presoja družbe Konel za pridobitev standarda kakovosti ISO 9001.

- **November 2004**

Kontrolna okoljska presoja družb Kolektor Pro, Kolektor Group, Ascom in Prokol po standardu ISO 14001.

**ISO TS 16949 je mednarodna tehnična specifikacija za vzpostavitev sistema vodenja kakovosti v podjetjih po zahtevah avtomobilске industrije, preostale oznake standardov kakovosti veljajo že dalj časa, zato so tudi bolj uveljavljene in znane.*

SWL G.m.b.H. - novo podjetje v koncernu Kolektor Group d.o.o.

Spritzguß – Werk Lüdenscheid G.m.b.H. je bilo družinsko podjetje, ki se je v petdesetih letih prejšnjega stoletja razvilo iz obrtne delavnice. Podjetje je specializirano za razvoj, konstrukcijo in proizvodnjo izdelkov iz duroplastov in termoplastov. Večina jih je namenjena za elektroinstalacije, povečuje pa se delež izdelkov, namenjenih za avtomobilsko industrijo. Največji kupec podjetja je nemški Jung, ki izdeluje različna stikala, vtičnice, priključnice in podobne izdelke. Podjetje je bilo v lasti dveh družbenikov, zaradi slabega poslovanja, neobvladovanja stroškov in premajhne tržne aktivnosti pa ga je doletel stečaj. Glede na odločitev, da se Kolektor Group v okviru povečevanja raznovrstnosti svoje ponudbe usmeri v področje plastike, so nakup prepoznali kot možnost hitrejšega vstopa v to tržno nišo. Pri nakupu so jim konkurirale predvsem investicijske družbe, ki so iskale kratkoročnejše finančne učinke.

KOLEKTORGROUP

SWL

SWL GmbH
Lennestraße 7, 58507 Lüdenscheid

Zaradi tradicije je novi lastnik ohranil okrajšavo imena podjetja SWL in jo prilagodil celostni podobi Kolektor Group. Sicer pa je SWL G.m.b.H pravzaprav v solasti s koncernskim hčerinskim podjetjem Kautt & Bux, in to v razmerju 76 : 24 odstotkov v korist prvega.

»Naš namen je dolgoročen. Znanje in proizvodne programe, ki smo jih pridobili z nakupom omenjenega podjetja nameravamo razširiti tudi na proizvodne lokacije Kautt & Buxa ter Kolektorja Pro. Delavci SWL - a so na predstavitvi novega lastnika in posloводства z odobravanjem sprejeli informacijo o nakupu, saj so ugotovili, da jih je prevzelo finančno in poslovno trdno podjetje. Iz Idrije bomo v Lüdenschaid napotili svoje ljudi, ki bodo pomagali pri vodenju proizvodnje, doma pa razvili konstruktorsko znanje za novi program.«

Po prevzemu bo gospod **Bernd Paulmann**, nekdanji solastnik in direktor v podjetju, ostal kot svetovalec in poskrbel za prenos znanja na naslednike.

V okviru nove organizacijske sestave podjetja, ki je pred prevzemom zaposlovalo 67 delavcev, sta poslovanje prevzela sodirektor Kautt & Buxa Herrenberg **Walter Christian** in namestnik predsednika Kolektor Group **Radovan Bolko**.

Doslej je novi lastnik, ki ima v najemu več kot 5000 kvadratnih metrov proizvodnih površin, v podjetju že izvedel prve sanacijske korake.

Poleg sprememb organizacijske strukture se je lotil tudi prerazporeditve strojne opreme, tako da bo ta v funkciji sodobnih pristopov v proizvodnih procesih. Odvečna oziroma nefunkcionalna oprema pa je bila izločena iz proizvodnje.

Obiskali so tudi vse SWL-ove zdajšnje kupce in nekaj potencialnih kupcev ter se jim predstavili kot novi lastniki, ob tem pa so predstavili tudi koncern Kolektor Group in njegove namene. S tem so zarisali temelje prihodnjega sodelovanja. Kupci so namreč pripravljani še naprej sodelovati, seveda pod pogojem, da bo podjetje finančno trdno in razvojno kompetentno.

Filip Šemrl

Poslovanje podjetij v skupini Kolektor v prvem trimesečju 2004

KOLEKTOR

V prvem četrtletju tega leta je bilo poslovanje podjetja Kolektor Pro uspešno. Dober rezultat je bil dosežen predvsem zaradi dobre prodaje in uspešnega obvladovanja stroškov. V prvih treh mesecih je bila prodaja za 10 % večja od načrtovane, v primerjavi z lanko pa se je povečala za 5 %. Občutno povečanje prodaje je podjetje doseglo pri Boschu, Siemensu VDO, Valeu ... Prodajne napovedi za prihodnje četrtletje so večje tako glede na plan kot tudi v primerjavi z minulim letom.

Ugodni so tudi drugi nefinančni kazalci poslovanja, izmet je manjši od načrtovanega, prav tako ni bilo večjih reklamacij. Povečala se je odsotnost zaposlenih zaradi bolniškega dopusta. Ta je bila večja kot v enakem obdobju lani. Podobno je bilo tudi v Ascomu in Prokolu, najnižja bolniška odsotnost zaposlenih pa je bila v Kautt & Buxu, čeprav je bilo prav v tej družbi lani precej bolniških odsotnosti z dela.

Če je bilo pri nas v prvih mesecih tega leta, kot je pojasnil zdravnik, le veliko število viroz z dodatnimi komplikacijami, lahko v prihodnjih toplejših mesecih pričakujemo zmanjšanje odsotnosti z dela zaradi bolezni.

KAUTT & BUX

V prvih treh mesecih tega leta je poslovanje družbe Kautt & Bux potekalo po načrtih.

Prihodki od prodaje so za 2 % višji od načrtovanih, v primerjavi z enakim obdobjem lani pa so se znižali za 1,4 %. Delež izmeta je v primerjavi s povprečjem leta 2003 občutno manjši, to pa je tako posledica številnih izboljšav kot tudi zasluga vseh zaposlenih. Kadrovsko prestrukturiranje, ki se je v obeh obratih začelo lani, je ugodno vplivalo na znižanje stroškov dela. V drugi polovici tega leta, ko bo prestrukturiranje končano, v podjetju pričakujejo znižanje tega deleža na manj kot 30 %. Likvidnostne razmere so stabilne in zagotavljajo nemoteno tekoče poslovanje. Na področju informacijske tehnologije so z novim letom v podjetju uspešno izvedli prehod na SAP R/3 različico 4.6C, ki jo uporabljajo tudi druga podjetja skupine Kolektor.

SINYUNG

V prvem četrtletju 2004 je bila prodaja v tem podjetju manjša od prodaje v prvem četrtletju 2003. Poglavitni razlog za to so konkurenti iz Kitajske, ki ponujajo komutatorje po znatno nižjih cenah od domačih proizvajalcev. V drugem četrtletju so najpomembnejši cilji podjetja: začeti dobavo komutatorjev za zaganjalnike kupcu Delco Remy Korea, konec junija začeti dobavo HB-komutatorjev kupcu Denso Poongsung ter seveda izpolnitev preostalih naročil.

Na uresničitev plana poslovanja pa lahko v drugem četrtletju negativno vplivajo stavke v avtomobilski industriji in pri Sinyungovih kupcih (sezona stavk se v Južni Koreji po navadi začne maja).

PROKOL

Podjetje PROKOL je v prvem četrtletju tega leta prodalo 7,3 milijona kosov svojih izdelkov v vrednosti 1,62 milijona evrov oziroma za 9 % več kot leto prej in 20 % več, kot je bilo načrtovano.

Tudi v drugem četrtletju naj bi bilo gibanje prodaje podobno,

tako da naj bi skupna prodaja v prvem polletju dosegla 13,4 milijona kosov, tj. 9 % več, kot je bilo načrtovano. V primerjavi z letom 2003 je to povečanje 5,5%. Poslovni rezultati bodo enako uspešni kot v prvem polletju leta 2003.

ASCOM

V prvem trimesečju tega leta je realizacija proizvodnje v podjetju ASCOM nekoliko manjša od načrtovane. Po eni strani je razlog za to za 4 % manjša januarska in februarska proizvodnja v proizvodnji sestavljenec, po drugi pa za skoraj 9 % manjša proizvodnja komutatorjev, predvsem na račun komutatorjev za Iran, ter zaprešancev za Kautt & Bux. Marca je proizvodnja v obeh centrih potekala po planu.

Čeprav je bila marca tudi prodaja večja od načrtovane, je bila v prvem trimesečju skupaj vendarle za 4 % manjša od načrtovane. Po pričakovanih uprave naj bi v prvem polletju podjetje poslovalo v okviru načrtovanega. Tako pričakujejo zlasti povečano proizvodnjo v PC Akom za iranski trg in zaprešancev za K&B Dornstetten. Realno pa pričakujejo zvišanje stroškov zaradi postavljanja proizvodnje v Iranu in usposabljanja zaposlenih za njen zagon.

TKI

Podjetje TKI je v prvem trimesečju tega leta prodalo 4,2 milijona kosov komutatorjev v vrednosti 1,17 milijona USD, to pa je v skladu z načrtovano prodajo v letu 2004. Za prihodnje trimesečje pričakujejo, da se bo prodaja nekoliko povečala, predvsem zaradi začetka dobav dveh novih komutatorjev za ročna orodja (Robert Bosch Tools Corporation) ter komutatorja za ABS (Siemens VDO). Kupci na nas nenehno izvajajo pritisk za znižanje cen. Naši najpomembnejši konkurenti niso ameriška podjetja, temveč najpogosteje kitajski in mehiški proizvajalci komutatorjev. V začetku leta je podjetje uspešno prestalo presojo sistema kvalitete (QS9000).

FERITI

V prvem trimesečju tega leta je prodaja v podjetju Feriti dosegla vrednost 2,560.000 evrov, od tega približno 50 % od prodaje feritnih jeder in 50 % od prodaje navitih komponent. V primerjavi z letom 2003 se je prodaja v prvem trimesečju 2004 povečala za 21 %. Naročila za drugo trimesečje kažejo manjšo stagnacijo, predvsem pri programu navitih komponent, za feritna jedra pa pričakujejo, da bo število naročil ostalo na enaki ravni. V tem obdobju so naredili nekaj velikih korakov, predvsem na področju cen dobaviteljev, kar je eden izmed ključnih vzvodov za ohranjanje konkurenčnosti. Za ohranitev naročil in izvedbo kratkih rokov dobav so vsi zaposleni skoraj nenehno delali prek rednega delovnega časa. Marca je v podjetju potekala tudi recertifikacijska presoja za ISO 14001 in jo tudi uspešno prestalo. Februarja in marca so bili pri nas na izobraževanju tudi ključni sodelavci iz novega podjetja v Bosni in Hercegovini, Feriti B, d.o.o., ki bo v prihodnje izvajal del programa navitih komponent. Projekt prenosa navite komponente v Bosno in Hercegovino je v polnem teku in bo končan do konca aprila. Prestrukturiranje s tem še ni končano, temveč šele dobiva začetno obliko. To, kar je najpomembnejše in kar nam daje upanje tudi za vnaprej, pa je dejstvo, da je podjetje po dolgem času v prvem trimesečju tega leta uspelo poslovati pozitivno.

SYNATEC

V prvem trimesečju je realizacija v okviru plana, po katerem pričakujejo, da se bo prodaja v primerjavi z letom 2003 povečala za 9 %.

Glede skupne prodaje v prvem polletju tega leta ne pričakujejo velikega odstopanja od načrtovanega.

Konec marca so končali tudi implementacijo novega informacijskega sistema, ki jim bo omogočil, da poslovanje še dodatno optimizirajo.

KONEL

Družba Konel praznuje prvo obletnico obstoja. V prvem letu poslovanja je družbi uspelo poslovno zamisel uresničiti do te mere, da naročila zdaj zadoščajo za 26 zaposlenih in približno deset študentov.

V prvem letu delovanja je podjetje občutno preseglo večino zastavljenih ciljev. Glede na plan, sprejet ob ustanovitvi podjetja, je obseg prodaje za več kot trikrat večji, dodana vrednost pa za več kot štirikrat. Edini večji cilj, ki ga podjetje ni doseglo, je razvoj lastnih izdelkov, in to predvsem zaradi prehitre rasti in obilice nalog.

Tudi v prvem četrtletju tega leta je družbi Konel uspelo slediti zastavljenim ciljem. Razvoj obstoječih projektov poteka po načrtih, pristojni pa z obstoječimi partnerji prav zdaj podpisujejo nove pogodbe za razvoj novih izdelkov. V začetnih razvojnih fazah so trije izdelki pod skupno blagovno znamko SmartNodes. Z enim od izdelkov se je podjetje prijavilo tudi na razpis za razvojne spodbude Ministrstva za gospodarstvo.

Seveda pa sta poslovni izid leta 2004 in nadaljnji razvoj podjetja odvisna predvsem od uspešnosti prodaje na tujih trgih. Ker mu domači trg ne more zagotoviti načrtovane rasti in dovolj velike dolgoročne stabilnosti, v podjetju skupaj z zunanjimi izvajalci vlagajo velike napore v pridobitev novih stikov in novih razvojnih projektov. Sočasno postavljajo tudi infrastrukturo za prihodnje trženje lastnih izdelkov.

PROKOS

Družba Prokos, d.o.o., Idrija je v prvem trimesečju leta 2004 prodala za 1,53 milijona evrov svojih izdelkov oziroma 20 % več od načrtovanega.

Na poslovanje družbe je v veliki meri vplivalo gibanje borzne cene bakra, ta pa je bila v prvih treh mesecih tega leta višja od pričakovane. Na področju kooperacije je bilo poslovanje v okviru načrtovanega za to obdobje.

Glede na gibanje borzne cene bakra ter glede na razmerje med dolarjem in evrom pričakujejo, da bodo prihodki družbe tudi v prvem polletju tega leta večji od načrtovanih.

eoplus

Na poslovanje družbe v tem obdobju je vplivalo več dejavnikov, kot so dejavnosti sezonskega značaja (nenavadno dolga zima), selitev v nove delovne prostore, organizacija dela, nabava in zagon novih osnovnih sredstev, zaposlovanje in uvajanje novih izdelkov. Za prihodnje trimesečje so polno zasedene vse zmogljivosti vseh treh obratov. Tako bo Inženiring začel graditi poslovni objekt pri športnem centru, projektanti pa bodo začeli opravljati dela, povezana z adaptacijo stare pošte in prostorskim urejanjem mesta.

Elektronika izvaja električarska vzdrževalna dela v Kolektorju, Ydria Motorsu, poleg tega pa z elektroniko za avtomatsko delovanje opremlja stikalnice za predelavo odpadkov. Klima proizvodnja bo začela izdelovati dušilne kabine za tovarno Saturnus, s prezračevalnimi sistemi bo začela opremljati večji poslovno-stanovanjski objekt v Ljubljani, poleg tega pa bo za Petrol nadaljevala tudi dela pri plinifikaciji mesta.

Po poročilih direktorjev Anica Uršič Vončina

Prodajna konferenca Kolektor Group

Na redni prodajni konferenci skupine Kolektor, ki je potekala 25. in 26. marca 2004, so se zbrali komercialisti, ki zastopajo našo skupino po vsem svetu.

Tako so se konference poleg celotne prodajne službe idrijskega dela Kolektorja udeležili še predstavniki podjetij Kautt & Bux, TKI, Sinyung ter prodajne mreže Comtrade iz Nemčije, Francije, ZDA in Italije.

Prvi dan prodajne konference je bil namenjen komutatorskemu programu, v okviru katerega so udeleženci pregledali vse nove projekte, stanje teh projektov in dejavnosti, ki so še potrebne za njihovo uvedbo v serijsko proizvodnjo. Pregledali so dodatne tržne možnosti za posamezne trge in določili dejavnosti, ki naj bi jim v prihodnosti omogočile pridobitev dodatnih projektov na teh trgih. Prav tako so analizirali tudi možnosti za vgraditev keramičnih magnetov v komutatorje, tako da bi ti v določenih aplikacijah nadomestili plastoferite, in določili nadaljnje korake pri trženju teh aplikacij. Pregledali so tudi podrobnejšo analizo trgov motorjev za bencinske črpalke in motorjev za gospodinjne aparate.

Drugi dan konference so udeleženci nadaljevali pregled novih produktov in možnih pristopov trženja le-teh. Tako so si ogledali najnovejše prototipe univerzalnega prikazovalnika »Idrium«, poleg tega pa jim je razvojna skupina predstavila

tudi nadaljnji razvoj tega izdelka in možna področja uporabe. Sledila je predstavitev podjetja SWL in njegovega programa ter predstavitev preostalih novih izdelkov, ki jih razvijajo znotraj skupine Kolektor.

Tokratna prodajna konferenca se je končala s predstavitvijo strategije celotne skupine Kolektor. Udeleženci so se še dogovorili, da bo redna jesenska prodajna konferenca 14. in 15. oktobra.

Rok Vodnik

Kolektor dobavitelj in partner leta 2003

Največji svetovni proizvajalec električnih ročnih orodij Black&Decker je nagrado »dobavitelj leta za kvaliteto« za leto 2003 podelil Kolektorju.

Podelitev nagrad je bila v mestu Baltimore v zvezni državi Maryland v ZDA, Black&Decker pa je nagrade podelil šestim svojim dobaviteljem. Tako sta vsako izmed nagrad za produktivnost, točnost dobav in kvaliteto prejela po dva dobavitelja. Kolektor je prejel nagrado za kvaliteto, pogoj za to nagrado pa je bil 0 PPM (part per milion) v celotnem letu 2003, to pa pomeni, da so bili vsi dobavljeni komutatorji brezhibni. Ta nagrada je tako vnovičen dokaz o visoki kakovosti Kolektorjevih izdelkov in hkrati tudi čestitka vsem zaposlenim, ki izdelujejo komutatorje za tega kupca.

Nagrado sta iz rok podpredsednika za nabavo družbe Black&Decker g. Tonya Milanda prejela Boštjan More (fotografiral) in Rok Vodnik.

V okviru dneva dobaviteljev 6. aprila 2004 v Novi Gorici je Iskra Avtoelektrika Kolektorju podelila nagrado »partner leta« za leto 2003. Gre za najvišjo nagrado, ki jo Iskra Avtoelektrika podeljuje svojim dobaviteljem, prejmejo pa jo tisti dobavitelji, ki temu podjetju vse leto brez zamud dobavljajo konkurenčne in kakovostne izdelke. Letos sta to nagrado prejela dva dobavitelja, Kolektor pa je to nagrado prejel prvič.

Podjetje ASCOM, d.o.o., Idrija je sredi marca s podpisom pogodbe in prenosom delnic tudi formalno končalo postopek za pridobitev večinskega deleža v družbi ASCOM Tehran in postalo 69-odstotni lastnik te iranske družbe. Kot iranski partner je dokumente podpisal g. Ali Khayat – direktor in solastnik te iranske družbe, v imenu naše strani (fotografija desno) pa direktor Ascom-a Viljem Makuc.

Ascom v Teheranu

S tem so bili izpolnjeni pogoji za dokončen prenos strojev ter postavitve in zagon proizvodnje v Iranu za potrebe tamkajšnjih kupcev. Aktivnosti potekajo po načrtu, tako da naj bi bila proizvodnja ob pomoči in mentorstvu delavcev večinskega lastnika postavljena do konca julija, stekla pa naj bi do konca koledarskega leta.

V začetku maja bo začasno na delo v Teheran odpotoval tudi g. Silvo Čelik in kot sodirektor pomagal pri uvajanju informacijske podpore proizvodnje, reševanju začetnih težav in predvsem pri pridobivanju novih kupcev in naročil.

Feriti bodo odprli tovarno v Bosni

Ljubljanski Feriti, ki poslujejo v okviru koncerna Kolektor Group, bodo 14. maja letos v Laktaših, približno 15 kilometrov severno od Banjaluke, odprli tovarno navitih komponent. Pravzaprav gre za preselitev njihovega obrata z Ljubnega ob Savinji, saj je bil ta zaradi visokih stroškov dela nedonosen. V njem je bilo zaposlenih 60 delavcev, vsem pa bo v skladu s pravnimi normami in ob izplačilu odpravnine konec tega meseca sporazumno prenehalo delovno razmerje. Proizvodno halo so Feriti že pred tem prodali podjetju Puškarstvo Podkrižnik, s.p., ki bo v njej uredilo druge vrste proizvodnjo.

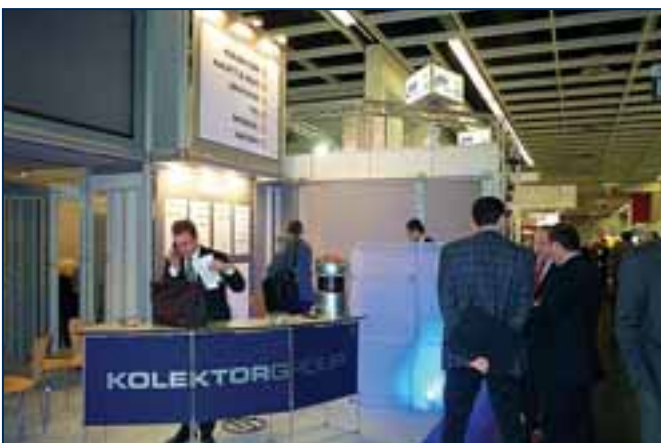
Feriti so se v Bosno in Hercegovino preselili iz enega samega preprostega razloga. Delovna sila je namreč v tej nekdanji jugoslovanski republiki do 2,2-krat cenejša kot pri nas, hkrati pa tudi prilagodljivejša, saj jo bodo lahko angažirali po potrebi. Podjetje Feriti B, d.o.o., je od podjetja Rudi Čajevec, velike gospodarske družbe v nekdanji skupni državi, najelo proizvodno halo, ki je to podjetje zaradi spremenjenih gospodarskih razmer ne potrebuje več. Feriti bodo sosedje proizvodnega podjetja

šempetske Iskre Avtoelektrike, odprtega oktobra lani. Tudi v novem podjetju bodo uredili proizvodnjo za 60 delavcev, njihovo delo pa bo enako tistemu v obratu na Ljubnem. Načrtujejo, da bodo v svojem podjetju v Bosni ustvarili za 3 milijone evrov prometa na leto. Tržišče za tolikšno proizvodnjo navitih komponent obstaja, poudarja direktor Feritov Primož Bešter, pri tem pa računa predvsem na ponudbo nekaterih proizvodov, ki bi zapolnili tržne niše. V Sloveniji bo namesto obrata navitih komponent v prihodnje ostala samo še prototipna delavnica, v kateri bodo pripravljali nove projekte in razvijali nove izdelke.

Ferite so prizadele enake težave kot druge tovrstne proizvajalce v Evropi in po svetu. Načrtovana in pričakovana ekspanzija, nekakšen »napihnjn balon«, je po 11. septembru počil. Ne samo zaradi tega dogodka, ampak tudi zaradi azijske konkurence, so se cene feritnih materialov znižale tudi za trikrat. Nekoč v vsaki državi bazična industrija se je umaknila tja, kjer zaradi cenene delovne sile lahko preživi.

Sejemska dejavnost v letu 2004

Naš prvi sejemski nastop v tem letu je bil v Kölnu. Na sejmu, ki je nasledil nekdanji bienalni sejem Domotecnika, so tokrat po večini razstavljali azijski proizvajalci malih gospodinjskih aparatov.

Kolektor Group se bo v prihodnjih mesecih predvidoma udeležil več sejmov po vsem svetu. Najpomembnejši bo sejem CWIEME sredi junija v Berlinu, temu bo septembra sledil EMCW v Indianopolisu v ZDA, novembra pa še sejem v Šanghaju na Kitajskem.

home tech HomeTech 2004
International Fairness
für Hausgeräte
International Trade Fair
for Household Appliances

Köln, 25.-27.02.2004
www.hometech2004.de

Dan odprtih vrat Kolektorjeve Skupine za mehatroniko

Skupina je bila ustanovljena leta 2003 v okviru diverzifikacije temeljnega proizvodnega programa podjetja Kolektor, d.o.o., Idrija. Skupino sestavlja šest stalno zaposlenih v prostorih v Idriji, en zaposlen v Ljubljani ter več študentov, sodeluje pa tudi z zunanjimi strokovnjaki. Poglavitni namen skupine je iskanje novih izdelkov in tehnologij s področja mehatronike, ki bi jih bilo mogoče razvijati in proizvajati v Idriji ter tržiti na globalnem trgu. Poslanstvo skupine je torej

lahko opredeljeno kot razvoj invencij v inovacije, to je razvoj izumov v tržno zanimive izdelke.

Najpomembnejši izdelek Kolektorjeve Skupine za mehatroniko je vsesmerni prikazovalnik. To je mehatronska naprava, ki omogoča vsem opazovalcem okrog naprave, da sočasno vidijo enako informacijo/sliko. Zdi se, kot bi se informacija/slika v napravi prilagajala posamezniku in ne nasprotno. Naprava je tako primerna za javne kraje in prostore oziroma za vsa prizorišča, na katerih želi večje število ljudi sočasno spremljati enako informacijo. Med takšne spadajo avtobusne in železniške postaje, letališča, sejemske prostore, preddverja kinematografov, večji trgovski centri itd. Gre za invencijo (izum) Idrijčana Damjana Jurjavčiča, princip delovanja in ključne tehnične rešitve tega izdelka pa so tudi

mednarodno patentirane in zaščitene. Izdelek je za zdaj še v fazi funkcionalnega prototipa, uvršča pa nas med potencialne vodilne inovatorje, saj izdelkov, narejenih po tehnologiji, ki je bila na ogled na dnevu odprtih vrat, za zdaj nikjer ni mogoče kupiti ali naročiti.

Organizacija predstavitvenega dneva mehatronikov je bila zaupana magistru Dejanu Novakoviču (zgoraj). Pri predstavljanju njihovih razvojnih dosežkov so mu pomagali vodja skupine dr. Simon Strgar (spodaj), izumitelj Damjan Jurjavčič in ostali člani skupine. Med drugimi so si prikazovalnike ogledali tudi udeleženci prodajne konference in Kolektorjevi slušatelji konzorcijskega magistrskega študija.

Prihodnost vsesmernih prikazovalnikov (načrt skupine za leto 2005):

- začetek trženja izbranih aplikacij,
- izboljšave obstoječih aplikacij,
- razvoj novih aplikacij.

Dan odprtih vrat je 26. marca od 10. do 15. ure obiskalo vsaj 300 zaposlenih. Kolektorjeva Skupina za mehatroniko se zahvaljuje vsem, ki so kakor koli sodelovali in pomagali pri pripravi tega dneva ter poskrbeli, da je večina obiskovalcev od nas odšla zadovoljna s prikazanim. Dobra polovica obiskovalcev je izpolnila tudi vprašalnik in v njem izrazila željo, da bi bilo čimveč podobnih predstavitev o dejavnostih Skupin, ki delujejo na nekomutatorskih programih znotraj koncerna Kolektor Group.

Dejan Novakovič

Kolektor Group načrtuje večjo prodajo

Idrija – V koncernu Kolektor Group letos načrtujejo za 3 milijone evrov večjo prodajo, kar pomeni, da bodo iztržili skupaj dobrih 170 milijonov evrov. Od tega bodo podjetja za proizvodnjo komutatorjev doma in po svetu ustvarila blizu 156 milijonov evrov, ostalo pa podjetja, ki se v okviru diverzifikacije ukvarjajo z drugimi sinergijskimi proizvodnimi programi, predvsem z elektroniko. Fizični obseg proizvodnje komutatorjev, ki je glavni proizvodni program, se bo z lanskimi 290 letos povečal na 300 milijonov kosov. Največ komutatorjev bo namenjenih avtomobilski industriji. Med največje kupce koncerna Kolektor Group se uvrščajo Bosch, Siemens, Valeo, Delco Remy in Visteon med tujimi ter Delmel in Iskra Avtoelektrika med domačimi kupci. Podjetja tega idrijskega koncerna bodo po načrtih tri četrtine prihodkov ustvarila na evropskem, preostalo četrtino pa na azijskem in ameriškem trgu. **P. Š.**

Idrijčani večinski lastniki v Iranu

Idrija – Idrijski Ascom je po več kot letu dni prizadevanj decembra lani pridobil soglasje iranskih oblasti za pridobitev večinskega deleža v družbi Ascom Teheran. Na podlagi tega dovoljenja je lahko svoj dozdajšnji 49-odstotni delež v tem podjetju povečal za petino in tako postal 69-odstotni lastnik družbe, ki se po novem imenuje Asteh. Pogodbo o prenosu delnice sta konec prejšnjega meseca v Teheranu podpisala direktor idrijskega Ascoma **Viljem Makuc** in iranski solastnik družbe **Ali Khayat**. Odobritev za povečanje kapitalskega deleža je Ascomu dalo poslovodstvo Kolektorja, ki je na podlagi tržnih raziskav in predvidenega povpraševanja v prihodnjih letih ocenilo, da bi v Iranu lahko iztržili več od sedanje prodaje, ki je znašala 250.000 komutatorjev na leto, povečani za drugo vgradnjo, torej servis. Ker pa iranska avtomobilska industrija namerava že leta 2006 sama izdelati dva milijona vozil, je pričakovati prodajo najmanj 5 milijonov komutatorjev. **P. Še.**

Kolektor bo sledil svojim kupcem na Kitajsko

Predvidoma julija bo Kolektor zagnal proizvodnjo na Kitajskem; naložba je vredna tri milijone dolarjev

ALBINA KENDA

Medtem ko je bilo v zadnjih letih nekaj slovenskih podjetij prodanih tujcem, se je v idrijskem podjetju za proizvodnjo komutatorjev Kolektor zgodilo nasprotno. Najprej je Kolektor z domačimi strateškimi partnerji odkupil večinski delež, ki ga je v podjetju imela ameriška družba Kirkwood, in tako znova prešel v slovensko last. Zatem je odkupil nemško podjetje Kautt & Bax, ki je bilo več kot trideset let njegov partner v skupni naložbi. Idrijci se lotujejo novih projektov, julija pa bodo zagnali proizvodnjo na Kitajskem.

Kolektor je za graditev nove tovarne izbral Kitajsko zato, ker se tja seli vse več proizvajalcev elektromotorjev, torej njegovih kupcev. Med njimi so na primer Robert Bosch, Siemens, Delco Remy, Valeo, Delphy in Black & Decker.

POSLOVNI REZULTATI IN NAČRTI

Lani je Kolektor, ki obvladuje 50 odstotkov evropskega in 15 odstotkov svetovnega trga, s poslovanimi družbami ustvaril 168 milijonov evrov prometa, tretjino tega pa družbe, ki jih ima v Južni Koreji, ZDA in Nemčiji. Dosegel je skoraj devet milijonov evrov dobička. Po načrtih bodo letos podjetja za proizvodnjo komutatorjev izdelala 300 milijonov kosov in ustvarila nekaj manj kot 156 milijonov evrov prihodkov, vse družbe v skupini pa 170 milijonov evrov prihodkov.

Trinajst milijonov komutatorjev na Kitajskem

Povpraševanje po proizvodnih prostorih je na Kitajskem veliko, zato se je treba zelo hitro odzvati, pravijo v Kolektorju. Njihova proizvodna dvorana v industrijski coni Waxi New District v kitajski pokrajini Džiangsu obsega 2.100 kvadratnih metrov, v tovarni pa naj bi izželeli približno 13 milijonov komutatorjev na leto. Celotna naložba je vredna tri milijone dolarjev, kar je skladno z zahtevami kitajske zakonodaje in je vezano na prosti brezcarijski svovz opreme. Proizvedeno bodo zagnali predvidoma julija letos,

ko bo v celoti stekla, pa bo v tovarni 80 zaposlenih.

Cenejša delovna sila

Kitajski delavec dobiva plačo v višini približno 150 dolarjev, inženir pa od 300 do 400 dolarjev bruto na mesec. Plača velikokrat ni odvisna le od delovnega mesta in strokovne usposobljenosti, temveč tudi od znanja tujih jezikov (predvsem angleščine) in delovnih izkušenj. Tako plača inženirja z dobrim znanjem angleškega jezika in nekajletnimi izkušnjami v tujem podjetju lahko doseže tudi tisoč dolarjev na mesec. Kot so posadilci v Kolektorju, so taki stroški dola zmajšni za izhajatrske cone, zunaj njih pa ni hišji.

DELO

- ① 31. marec 2004
- ② 8. april 2004
- ③ 25. marec 2004

Slovensko gospodarstvo in EU: Kolektor Group

Nakup se bo podražil

»Gospodje urja, da tako ni realni scenarij, ki smo že nekaj let, da se že desetletja v EU, leta 2004. Kolektor Group, proizvajalec avtomobilskih komutatorjev, ki je v EU največji proizvajalec komutatorjev, ki se je na evropskem trgu ustvarila močna konkurenca s kitajskimi, čevrnimi in italijanskimi, kar pa je na Kitajskem tudi bilo.

Kolektor Group je lani dosegel 40 milijonov evrov prodajnih prihodkov, kar 82 odstotkov jih je ustvaril na tujem, ki so bili predvsem 88 milijonov evrov na tujih EU in 17 milijonov evrov na Kitajskem. Kolektor Group je lani dosegel 40 milijonov evrov prodajnih prihodkov, kar 82 odstotkov jih je ustvaril na tujem, ki so bili predvsem 88 milijonov evrov na tujih EU in 17 milijonov evrov na Kitajskem.

Stojan Petrič, direktor kolektorja, ki je v Sloveniji in na Kitajskem.
 Da bi pridobil nove poslovne partnerje, se lani v Kolektor Group za izboljšanje organizacijske strukture. Kolektor Group je lani dosegel 40 milijonov evrov prodajnih prihodkov, kar 82 odstotkov jih je ustvaril na tujem, ki so bili predvsem 88 milijonov evrov na tujih EU in 17 milijonov evrov na Kitajskem. Kolektor Group je lani dosegel 40 milijonov evrov prodajnih prihodkov, kar 82 odstotkov jih je ustvaril na tujem, ki so bili predvsem 88 milijonov evrov na tujih EU in 17 milijonov evrov na Kitajskem.

sobota, 10. aprila 2004 – Dnevnik 13

POSLOVNA IZKUŠNJA

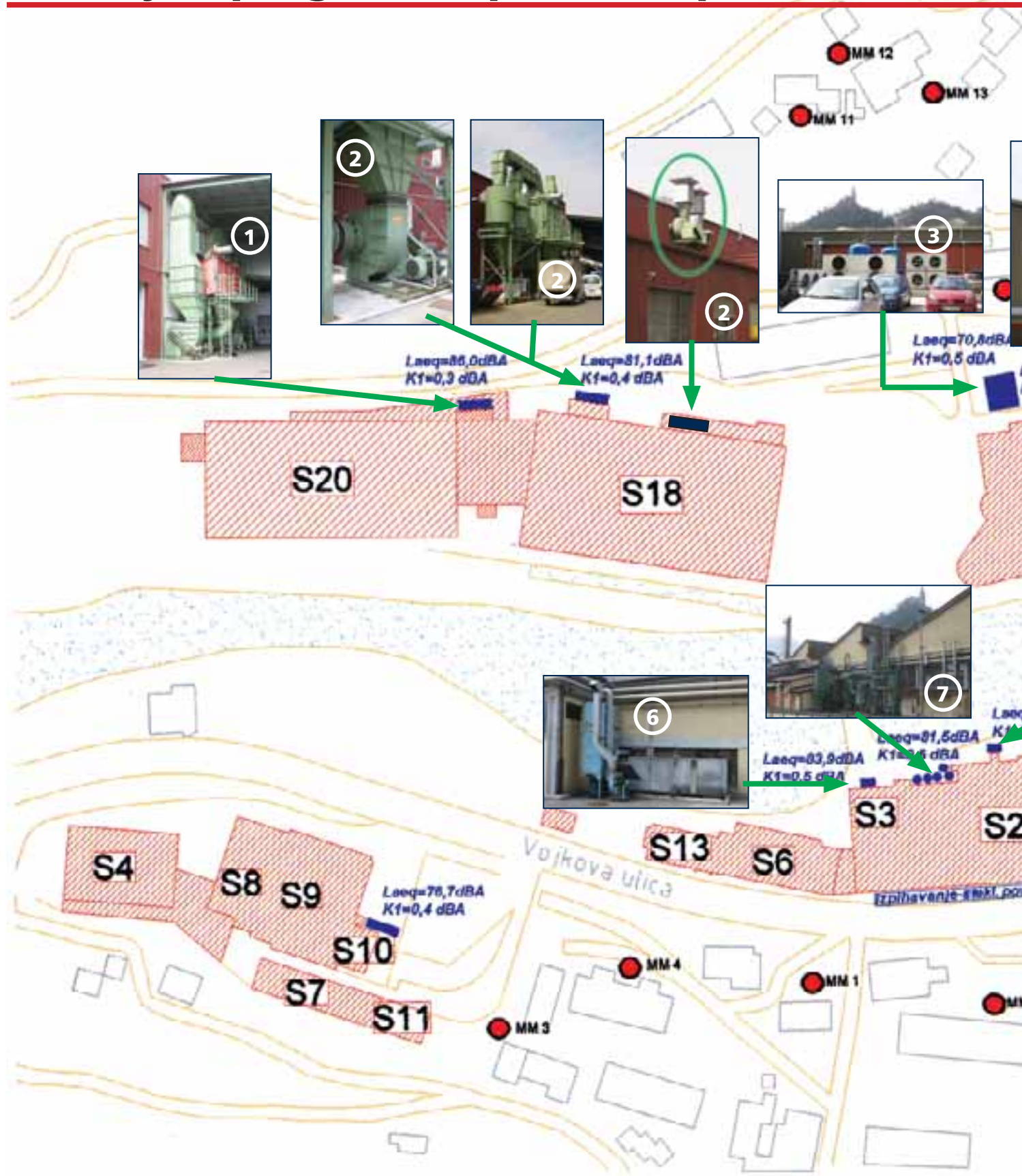
Poslovneži so korektni in sistematični

Stojan Petrič, Kolektor:

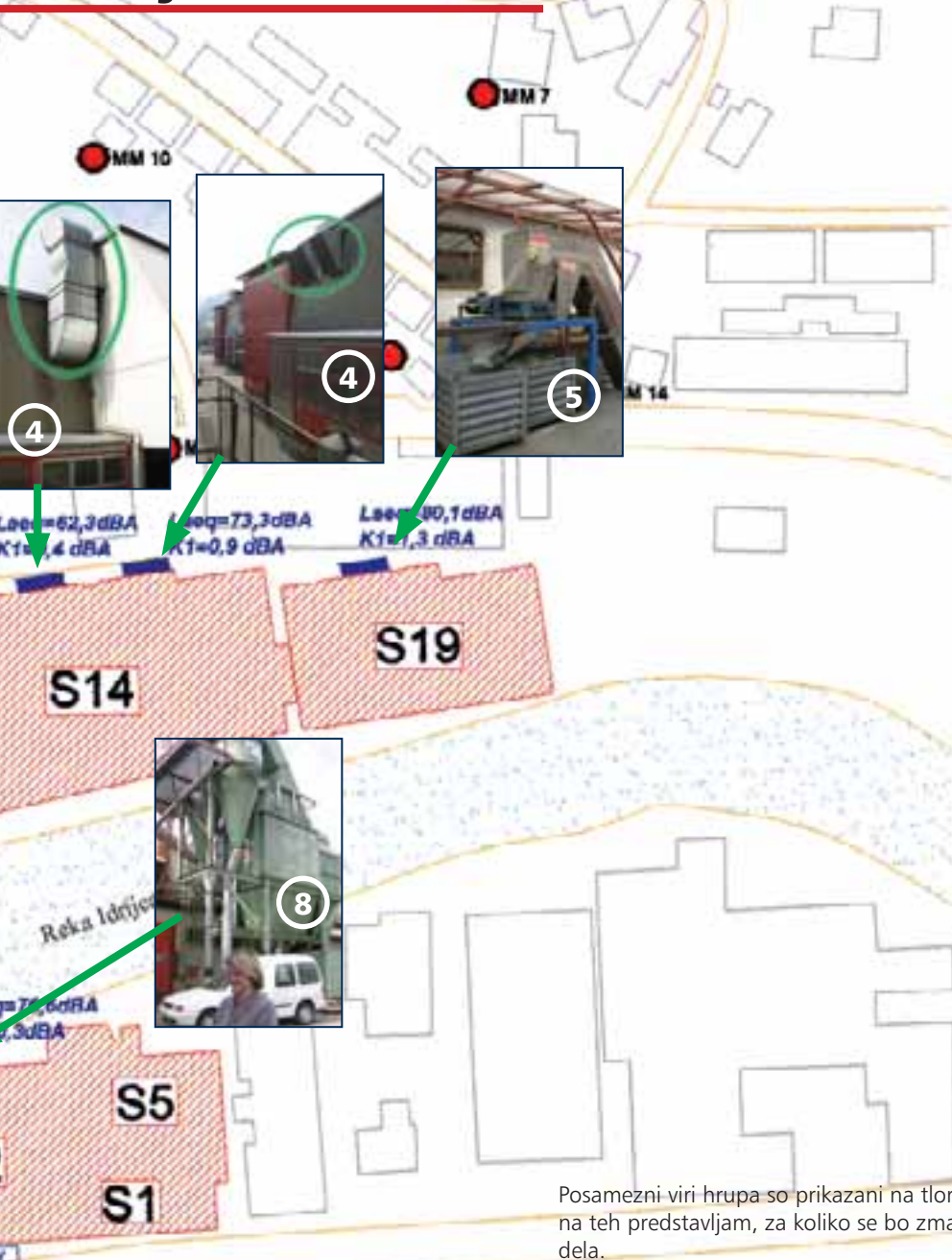
»Med vsemi našimi partnerji so ravno nemški, s katerimi sodelujem že 30 let, najbolj dosledni in korektni. Pomembno je, da se pri realizaciji držiš dogovorov, kajti s tem pridobiš njihovo zaupanje. Nemški menedžerji so zelo sistematični, tehnično in ekonomsko izobraženi ter dobro poznajo produkt oziroma storitev, za katerega so odgovorni. Med njimi nisem še nikoli opazil gospodarstvenika, ki bi kakorkoli intenzivno sodeloval s politično elito.»

Sanacijski program odprave hrupa v okolici Kol

ektorja Pro, d.o.o.

V lanski oktobrski številki Komunitatorja je bil predstavljen program začetka sanacije hrupa na območju industrijske cone Kolektorja. Septembra 2003 so bile opravljene meritve emisij posameznih virov hrupa, na podlagi teh meritev in ogleda posameznih virov, ki povzročajo hrup, pa nam je več izvajalcev poslalo svoje ponudbe. Na podlagi teh je bil izdelan terminski plan sanacije, ki je bil podrobneje predstavljen poslovodstvu Kolektor Group. Za izvajalca sanacije je bil izbran EO plus iz Idrije. Zaradi bojazni, da bi morali čez nekaj let po vstopu v Evropsko unijo nameniti določena sredstva za te namene, če bi se spremenila ureditev na tem področju, smo se odločili, da pridobimo podatke tudi iz tujine. Kakšni predpisi veljajo za naša podjetja v Nemčiji? Ne glede na nedorečenost občinskih prostorsko-ureditvenih načrtov na področju posegov v prostor (za nekatera območja so še vedno deljena mnenja o tem, v katero območje varstva pred hrupom sodi določen objekt), ki jih obravnava uredba o hrupu v naravnem in življenjskem okolju, smo od izvajalca zahtevali, naj upošteva strožja merila. Po končani sanaciji bodo z vnovičnimi meritvami preverili učinkovitost sanacije.

Marjan Brus

Posamezni viri hrupa so prikazani na tlorisu območja industrijske cone Kolektorja in prav na teh predstavljam, za koliko se bo zmanjšal hrup ter kdaj bomo izvedli predvidena dela.

- 1: **Odpraševalna naprava S20:** hrup naj bi se zmanjšal za 18-20 dB; rok izvedbe maj-junij 2004.
- 2: **Odpraševalna naprava S18:** hrup naj bi se zmanjšal za 12 dB, rok izvedbe junij-julij 2004.
- 3: **Zračni kondenzatorji za nekdanjo upravo RŽS:** hrup naj bi se zmanjšal za 12-13 dB; rok izvedbe april-maj 2004.
- 4: **Rešetke za zajetje in odvod zraka na fasadi S14:** hrup naj bi se zmanjšal za 14 dB; rok izvedbe julij 2004.
- 5: **Mlin za mletje odpadne mase S19:** hrup naj bi se zmanjšal za 14 dB; rok izvedbe avgust 2004.
- 6: **Vrečasti filter pri S3:** ne deluje; demontaža predvidena za maj 2004.
- 7: **Mokri filtri pri S2:** ne delujejo; demontaža predvidena za avgust 2004.
- 8: **Odsevalna naprava pri S2:** ne presega predpisane vrednosti hrupa 2004.

* Vrečasti filter pri S3 in mokri filtri pri S2 od januarja letos ne delujejo več. Proizvodnja v PC C je preurejena tako, da je vse odsesavanje prevzela odsesovalna naprava S2, ki ne presega predvidene vrednosti hrupa. Stanovalci na območju Brusovš so to verjetno že opazili.

Športne igre Kolektorja 2004

Na smučišču Smučarskega centra Cerško so se v soboto, 6. marca 2004, s tekmovanjem v veleslalomu nadaljevale športne igre Kolektorja 2004. Po nekaj letih premora je bilo tekmovanje v veleslalomu tokrat tretjič zapored. Ob dobri organizaciji in spletu srečnih okoliščin (lepo sončno vreme, ugodne snežne razmere) lahko ugotovimo, da je bilo tekmovanje za udeležence prijetno srečanje z obilo zadovoljstva.

Na smučišču se je zbralo približno 300 udeležencev srečanja, tekmovalo pa jih je več kot 200. Udeleženci so bili iz vseh Kolektorjevih družb, pa tudi upokojenci in družinski člani. Progo je uspešno premagalo 197 tekmovalcev (185 v veleslalomu s smučmi in 12 v veleslalomu s snežnimi deskami).

Tehnična izvedba tekmovanja je bila v rokah članov Trim kluba Cerško. Tekmovanje samo je potekalo dve uri, tako da je v lepem sončnem vremenu ostalo še dovolj časa za prosto smučanje. Organizatorji so nam že na startu pripravili tekoče okrepčilo, ki ga ni zmanjkalo vse do konca tekme. Po končani tekmi smo se zbrali v restavraciji Smučarskega centra Cerško,

kjer so za vse udeležence pripravili kosilo. Tam je bila tudi razglasitev rezultatov s podelitvijo medalj za najboljše. V podobni obliki bomo tekmovanje organizirali tudi prihodnje leto. Skušali bomo dodati še kakšno novost oz. razširiti program. Zato vabimo vse letošnje udeležence in tudi vse druge, naj nam posredujejo morebitne predloge in pripombe, seveda pa tudi, naj se nam prihodnje leto pridružijo v še večjem številu.

V okviru letošnjih športnih iger Kolektorja je bil veleslalom druga panoga. Sledilo mu bo še več kot deset panog v naravi, na igriščih, v telovadnicah in drugih objektih. Prva tekmovanja bomo pripravili že aprila. Že zdaj posebej vabimo tekmovalke in upokojence, naj se tekmovanju udeležijo v čim večjem številu. Razpisi bodo objavljeni na oglasnih deskah in v našem glasilu Komunitator, pa tudi po Radiu Odmev in v drugih medijih. Seveda se bomo obveščali tudi med seboj.

Franci Ferjančič

Smučarsko tekmovanje je bilo treba zaradi vremena preložiti za teden dni.

Nič ni bilo naključno. Organizatorji so poskrbeli za nemoten potek tekmovanja.

»Kaj praviš? Pri predpredzadnjih vratih meče ven. Ste slišali, pazite!«

Nekateri so na progi tudi malce počivali.

Kategorija G MOŠKI DO 15 LET

1	392	Tadej Pivk	zunanj-gostje	0:39.93
2	386	Matej Erjavec	zunanj-gostje	0:47.98
3	410	Andraž Bizjak	zunanj-gostje	0:58.44

Kategorija L MOŠKI 15-25 LET

1	363	Kogovšek Jernej	divizija B	0:38.59
2	385	Božič Simon	zunanj-gostje	0:39.39
3	376	Mrak Dejan	divizija B	0:39.96

Nekateri so bili prvi, nekateri pa zadnji. A ne po rezultatih.

Na dobro pripravljene progi idrijskega Tekoškega kluba na Vojskem se je žal pomerilo le majhno število smučarjev tekačev. Prihodnje leto bo že bolje.

Kategorija K MOŠKI 25-35 LET				
1	298	Gantar Jure	divizija A	0:37.82
2	235	Cvek Miloš	divizija A	0:39.51
3	229	Tratnik Boštjan	divizija A	0:39.93

Kategorija J MOŠKI 35-45 LET				
1	131	Inan Kofol	divizija A	0:38.03
2	145	Evgen Seljak	divizija D	0:38.25
3	139	Zoran Rovtar	orodjarna-vzdrž.	0:38.60

Kategorija I MOŠKI 45-55 LET				
1	93	Marko Mrak	divizija B	0:41.83
2	92	Maks Kuštrin	divizija B	0:41.85
3	78	Leopold Čibej	divizija D	0:43.31

Kategorija H MOŠKI NAD 55 LET				
1	69	Boris Kogej	divizija D	0:43.40
2	67	Jože Potočnik	divizija D	0:46.23
3	66	Štefan Flander	divizija D	0:47.36

Kategorija F SNOWBOARD				
1	53	Borut Šorli	zunanji-gostje	0:50.75
2	282	Mate Černilogar	zunanji-gostje	0:51.91
3	58	Emil Črnilogar	zunanji-gostje	0:52.45

Kategorija A ŽENSKE DO 15 LET				
1	1	Miša Oblak	zunanji-gostje	0:38.13
2	2	Tara Omerzel	zunanji-gostje	0:43.15
3	400	Urška Kofol	zunanji-gostje	0:50.85

Kategorija B ŽENSKE 45-55 LET				
1	7	Zdravka Vončina	ascom+zunanji	0:50.80
2	4	Silva Gostiša	divizija A	0:56.77

Kategorija C ŽENSKE 35-45 LET				
1	24	Vanda Ogrič	ascom+zunanji	0:44.24
2	14	Sonja Štucin	divizija B	0:46.93
3	18	Darja Rupnik	divizija C	0:47.50

Kategorija D ŽENSKE 25-35 LET				
1	50	Eva Cvelbar	zunanji-gostje	0:39.51
2	43	Klavdija Klavžar	divizija D	0:41.22
3	30	Sabina Kogej	divizija D	0:42.65

Kategorija E ŽENSKE 15-25 LET				
1	48	Mojca Pelhan	divizija D	0:44.49
2	45	Jadranka Drobnič	ascom+zunanji	0:50.37

9. pomladni tek v Herrenbergu

V Herrenbergu, kjer je tudi sedež podjetja Kautt & Bux, vsako leto organizirajo t. i. »pomladni tek« oz. »Frühlingslauf« na 10,3 km dolgi progi. Teka se tradicionalno udeležijo številni prebivalci mesta in okolice. Letos se je te prireditve udeležila tudi 21-članska ekipa Kautt & Buxa, kot gost pa je v ekipi nastopil tudi Rok Vodnik iz Kolektorja. Za prihodnje leto lahko razmislimo o večji Kolektorjevi ekipi, ki bi se pridružila kolegom iz Kautt & Buxa. Najboljši čas med Kautt & Buxovimi tekači je z 0:41:42 dosegel Thomas Wörner. Za odličan rezultat mu čestitamo! Na sliki ekipa Kautt & Bux pred tekom.

PROKOS

TRGOVINA IN POSREDNIŠTVO

Lapajnetova 9, Idrija

**Odkup in prodaja odpadnih surovin,
trgovina z izdelki črne in barvne metalurgije,
posredovanje proizvodnih storitev,
prodaja komutatorjev za rezervne in nadomestne dele.**

RENAULT

**OMEJENA SERIJA RENAULT CLIO EXTREME
ŽE OD 2.171.000,00 SIT
S popustom 300.000,00 SIT**

Renault Financiranje

Ponudba po vaši meri
Informativni izračun kredita
za metodo skupne obrestne mere:

ZNESEK KREDITA	1.000.000,00 SIT
Doba varčevanja v mesecih	60
TOM	0,3 %
Realna obrestna mera	4,25 %
Stroški odobritve	15.000,00 SIT
Zavarovalna premija	22.857,00 SIT
Premijski stavek	2,06 %
Stroški vodenja kredita	0,00 SIT
Interkalarne obresti	0,00 SIT
Začetna mesečna obveznost	20.173,00 SIT
Skupna letna EOM	9,84%
Realni EOM	5,96 %
Velja za datum črpanja	30.04.2004

**V BENCINSKIH IN DIELSKIH IZVEDBAH
Z BOGATO SERIJSKO OPREMO
4x ZRAČNA BLAZINA, SERVO VOLAN, ABS,
CENTRALNO + DALJINSKO ZAKLEPANJE,
MEGLENKE, KLIMA IN ŠE VEČ**

Prodajno servisni center Tolmin, d.o.o.
PE Idrija: 05 37 34 041, Arkova 13

VELOCENTER

PSC VELO IDRIJA, Ulica sv. Barbare 3, tel. 05 373 40 44

WHEELER

XT oprema 5900	stara cena 192.900,00 sit nova cena 163.965,00 sit
LX oprema 4900	stara cena 165.900,00 sit nova cena 141.015,00 sit
deore 4900	stara cena 132.900,00 sit nova cena 112.965,00 sit

FUJI

LX oprema SUNCREST	stara cena 196.196,00 sit nova cena 166.767,00 sit
deore OUTLAND	stara cena 159.900,00 sit nova cena 127.920,00 sit

**OBLAČILA
PAMP
DO**

-30%

Akcijske cene modelov 2003

- pulzmetri SIGMA že od 10.080,00 sit
- kolesarski dresi že od 3.600,00 sit

- kolesarske rokavice Bicycle line
- kolesarski čevlji
- kolesarske čelade

Pozabljena žrtev

Grema v južno Italijo z vso njeno toplino in soncem. Ali res? Kalabrija je še vedno zaznamovana z ne najbolj prijaznimi naravnimi danostmi, pa tudi ... Iz zgodnjega otroštva mi prihajajo na dan megleni vtisi. Ali niso tja dol neprostovoljno odhajali številni naši ljudje, od tam pa je prenekatero njihove Eol prignal k nam? Onkraj konice škornja pa nekaj popolnoma drugega: otok Sicilija (gr. Trinakria, njen znak je meduza s tremi nogami), prepreden z neskončnimi žitnimi polji, sadovnjaki, soncem in – turizmom z vsemi grškimi, turškimi in še katerimi vplivi: Dolina templjev, svetovljanska Cefalù in Taormina, Monreale, kjer smo opazovali klekljarico, ki je izdelovala čipke, enake idrijskim, Siracusa (tam se je ustavil Vergil, ko je pobegnil v Rim) in ne nazadnje Etna – gôra gorà – s svojimi delujočimi kraterji. Sicilija s Palermom in »coso nostro« skuša ostati v ozadju.

Tam res čutiš geslo. »Turizem smo ljudjek«. Turiste namreč vodijo tudi zunaj dežele, na otoke Egadi na zahodu, Pelagi na jugu in na Eolske ali Liparske otoke na skrajnem severovzhodu Sicilije. Te sestavlja sedem večjih s približno 10.000 prebivalci in veliko manjših, nenaseljenih: Stromboli (Rossellini ga je imenoval Terra di dio), Panarea, Salina (na njem je bil posnet film Poštar o pesniku Pablu Nerudi), Filicudi, Alicudi, Vulcano, Lipari. Po eni uri sončne in vetrovne vožnje, v spremstvu živahnih potnikov, prispemo na še »puhajoči« otok Vulcano (rimski bog Vulkan = Hefajst, gr. bog ognja, je bil poročen z Afrodito, vse to pa se kaže tudi na otoku, vključno z žvepleni kopelmi). Po dvajsetih minutah dodatne

vožnje prispemo na otok Lipari z istoimenskim glavnim mestom. Sama lepota, trgovinice, živahnost, turizem ... Samo to? Kaj pa zgodovina? Na otoku so po atentatu na kralja Aleksandra našli pribežališče ustaši, še davno prej Turki itd. Ker je bila 27. aprila nedelja, muzej pa zaprt, gremo po mestecu na hrib do stolnice in naprej mimo maverske grajene glinene hiše s prav tako glinenimi žlebovi do trdnjave, ki kraljuje nad mestecem. Debeli zidovi, mogočni portoni. Skozi predzadnjega je lepo viden negovan park

z vodometom in del kraja. Po zunanji strani se sprehodimo navzdol. Še zadnji pogled nazaj! A glej! Nad izhodom na zunanji strani je v domala neopazni bež barvi plošča z reliefno izklesanimi črkami: Idrija, Novaki, Repulus, Filipič, Split ... Kam smo priviharili, da se nas dotakne domačin! Nečakinja Sonja klikne, morda bo posnetek uspel. Da bi le! In je. S sopotniki vkopani tiho strmimo v dokument časa. ♦

Marija Trušnovc

V tržaškem Zalivu je septembra leta 1977 Slavko Tuta objavil prvi, v majski številki omenjenega časopisa leto dni kasneje pa še drugi del spominjan na Viktorja Repulusa. O njem je pisal samo zato, ker ni nikoli prebral, da bi se kdo spomnil nanj. "Kdor ga je poznal, ve, da je bil skromen do skrajnosti. Morda je to tudi vzrok, da se o njem ni pisalo. S slovesnimi fanfarami te morajo pokopati, potem postaneš nekaj, o čemer velja, da splava beseda po časopisih, revijah, spominih. To velja za vse narode in za vsa politična prepričanja. Če si bil v življenju le rudar, potem nič. Pa vendar ne gre tu samo za rudarja. Gre za dokaze, kaj diktatura zmora in česa se diktatura poslužuje, da te zapiči v zemljo, iz katere ni izhoda." Tako je v uvodu spominjan zapisal Slavko Tuta. V nadaljevanju objavljamo dva odlomka iz njiju.

Viktor Repulus je pustil svoje moči v jašku. Kopati ni zmožgal več. Premestili so ga k vratom in mu poverili tudi sireno, ki je klicala na delo. Na cesto ga niso mogli pognati. Za dva otroka iz prvega zakona mu sicer ni bilo več treba skrbeti. Odrasla sta in šla s trebuhom za kruhom. Iz drugega zakona pa so se mu rodili štirje otroci, starejši sin je imel komaj deset let, najmlajša hčerka pa se je rodila komaj leto pred dogodki, ki jih bom opisal. Zadeva sovпада s prvim majem 1930. leta. Sirena je običajno zatrobila ob 7. uri zjutraj, toda tisto jutro se je oglasila že točno uro prej. Da bi kdo ne mislil, da je bil to znak za obhodnico po mestu? Kaj še? Fašizem je delavski praznik 1. maj odpravil in gorje delavcu ali kmetu, ki bi se pojavil na cesti praznično oblečen ali celo, da bi se spuntal in ne bi šel na delo. Tu je bilo Posebno sodišče za zaščito države, tu je bila konfinacija in za manjše prestopke amonicija. Vse te tri zločinske odredbe so začele leta 1926 s posebnim zakonom za zaščito države

in, kot vemo iz ust in pisanja tedanjih nasilnežev, je fašizem pomenil državo. Tako je bilo pri nas vzdušje že tako, da je bil glas sirene eno uro prej, kot bi bilo treba, znak komunistične pripadnosti tistih, ki so zagrešili tako "nezaslišano" dejanje.

Ubogega Viktorja Repulusa so takoj zagrabili. Končal je v goriških zaporih v ulici Barzellino, kjer so že "sedeli" številni aretiranci in poznejši obsojenci. Zakon je sicer bil tako "human", da ni dopuščal pošiljanja v konfinacijo človeka, ki ni bil trdnega zdravja. Mene na primer poldrugo leto pred temi dogodki ni zdravnik niti videl, kaj še, da bi me bil pregledal. Tako se je zgodilo tudi Repulusu, ki je izvedel, da ga bodo odpremili na Lipari za dobo enega leta. Zakon je zahteval zdravniško spričevalo in Repulus je bil po takem spričevalu usposobljen za konfinacijo. Rim je tudi odločil kam pojde. Lipari, kje pa je to?

Zaliv št. 60 - 61, Trst, september 1977

Ko sem se vrnil, sem našel Repulusa mnogo slabšega. Na gradu je bila majhna bolnica, v nji zelo majhna bolniška sobica za Repulusa. Težko je dihal, zelo slab je bil videti. Še večje oči kot prej so se uprle vame, ko me je zagledal.

"Nič ne bo," je rekel ter povsobil glavo.

"Tako sem si želel, da bi še enkrat videl in pobožal otroke, še enkrat poljubil ženo, ki je tako nesrečna zaradi mene. Tako rad jih imam, kot sem jih vedno rad imel. Nič ne bo."

"Potolaži se, Viki, saj veš, da te bodo izpustili."

"Kam? Takega? Ne."

Mraz je počasi popustil in sončni žarki so se odbijali od sosedne stene skozi odprto okno. S Francem Udovičem iz Trsta sva se vrstila. En dan sem bil pri bolniku jaz, naslednjega dne pa on. Vmes so prihajali še ostali prijatelji, da je bilo Repulusu lažje. Kugal je Andrej Žerjal v Sardočevem domu. Repulus je potreboval posebno hrano in to je imel. Vse je lahko imel, le svoje bajte, otrok in žene ni mogel imeti. Takrat sem komaj do dna spoznal, kako je bilo moji materi, ko je doma umirala, medtem ko sem bil jaz na Lipari.

Zadnji mesec Repulus ni več nesel sam žlice v usta in sva ga z Udovičem pitala kot otroka.

Nekega dne si je zaželel, da bi napisal testament. Tako se je zgodilo. Svojo bajtico in krpo zemlje okoli riše je pravično razdelil na vse. In vse skupaj ni bilo nič.

Stanje se mu je iz dneva v dan slabšalo. Dihal je še težje. Bil je na koncu, ko je iz Rima prišel odlok, da ga pošljejo domov. Ko je Repulus to slišal, je uprl vame svoje velike oči: "Prepozno. Zdaj bo kmalu mir".

Zajokal bi bil, pa sem se moral zdržati. Tudi njemu ni solza zalila očesa. Tudi zanj je bilo prepozno.

15. aprila 1931 je umrl v skromni sobici, še skromnejše lope, ki bi jo lahko imenovali mrtvašnica. Ko sem mu zatisnil oči, jaz, 23-letni stavec, me je stresel mraz. Kaj vsega nisem skusil, pa vendar sta me njegova smrt in še prej dolga agonija do kraja potrla.

Zaliv št. 1-2, Trst, maj 1978

Doma se znanka Justa začudeno in pretreseno sooči z usodo svojih sorodnikov. Kam jih je bog vetra Eol tragično zanesel, da so zdaj pred nami spet oživele!

sv

- * IDRJSKI ŽLIKROFI
- * DIVJAČINA
- * MORSKE RIBE
- * JEDI PO NAROČILU
- * VELIKA IZBIRA VRHUNSKIH VIN

Sprejemamo tudi večje skupine in zaključene družbe

ODPRTO:

od 12^h - 22^h
nedelje, prazniki od 12^h - 20^h
ponedeljek, torek - zaprto

Žirovska 4
Spodnja Idrija
Tel.: 05/37-76-316

PETROL PLIN PETROL PLIN, d.o.o.

Dunajska 50, 1000 Ljubljana
Tel.: 01 4714 556, Fax: 01 4714 400

Spoštovane občanke in občani!

Plin je v primerjavi z ostalimi energenti varčna, udobna, zanesljiva in gospodarna, vsekakor pa prijazna ter ekološko najbolj čista energija, ki bo postala tudi cenejša oziroma jo bodo ljudje najbolj s pridom izkoriščali. Seveda pa ne smemo pozabiti, da z nadomestitvijo odpravimo tudi številne negativne učinke na zdravje. Ne samo za nas, ampak predvsem za prihodnje generacije smo dolžni izboljšati kvaliteto zraka v našem mestu.

Vsem, ki nestrpnost pričakujete plin v letošnjem letu sporočamo, da bo plinovod, ki ga nameravamo zgraditi skupaj z že zgrajenim omrežjem v centru mesta, omogočil do naslednje kurilne sezone priključitev vseh večstanovanjskih in individualnih objektov z že izvedenimi priključki na fasadi, ter vse objekte na trasi novo zgrajenega plinovoda in sicer po sledečih ulicah:

Gorska pot
Ulica Otona Župančiča
Tomšičeva ulica
Gradnikova ulica
Vojkova ulica
Grilčeva ulica
Pot Sv. Antona
Ulica Ivanke Ferjančič
Lapajnetova ulica
Ulica Sv. Barbare
Trg Sv. Ahacija
Bazoviška ulica
Kosovelova ulica
Ulica H. Freyerja
Kajuhova ulica
Mrakova ulica
Kobalova ulica
Beblerjeva ulica
Študentovska ulica
Ulica zmage

Za gradom

Vsem, ki se oskrbujejo s plinom iz začasno postavljenih plinohramov na območju na katerem je že oziroma bo zgrajeno omrežje v letošnjem letu, ter izvedeni priključki s požarno pipo na fasadi, sporočamo, da se lahko priključijo na omrežje brezplačno, ter zagotavljamo, da se bodo v bodoče oskrbovali s plinom po konkurenčnih pogojih, hkrati pa bomo z odstranitvijo plinohrama skupaj prispevali k lepšemu videzu okolice.

Če ste lastniki ali solastniki plinohrama, smo ga pripravljene odkupiti za znesek neamortiziranega dela vrednosti plinohrama.

Vsem, ki se želite priključiti na novo, sporočamo višino prispevka za priklop na omrežje. Glede na različno sestavo porabnikov je treba za priključek na omrežje vključno s plinomerom plačati naslednji prispevek:

- v zgradbah z več kot štirimi stanovanjskimi enotami **52.000,00 SIT / uporabnika**
- v individualnih hišah oz. zgradbah z manj kot štirimi stanovanjskimi enotami **75.000,00 SIT / uporabnika**

Vsem, ki se želite priključiti na plinovodno omrežje, smo z informacijami na voljo v našem podjetju, za izvedbo **notranje plinske instalacije** pa se lahko glede informacij obrnete na naslednja podjetja:

eoplus

ElfosOpimplus d.o.o.

tim
MLAKAR d.o.o.
TRGOVINA INSTALACIJE MONTAŽA
Lapajnetova 9

C E V O V O D I

Jernej Kenda s.p.
Grilčeva ulica 28

V prihodnjih dneh vas bodo obiskali tudi naši sodelavci in vam pojasnili, kako do priključka oziroma priklopa na omrežje. Nanje se lahko obrnete tudi glede informacij v zvezi z izvedbo notranjih instalacij.

Vse občanke in občane mesta Idrija, tudi tiste, ki se v letošnjem letu še ne boste odločili za priključek plina ali pa letos še niso izpolnjeni pogoji za priklop na omrežje, prosimo za razumevanje, saj bodo v času gradnje vaše ulice za nekaj časa prekopane. Potrudili se bomo da bo Vaša okolica v najkrajšem času spet takšna kot ste je navajeni.

Pridružite se krogu uporabnikov, ki so deležni najboljše storitve.

Lepo Vas pozdravlja
PETROL PLIN, d.o.o.
Direktor Štefan Lebar

Slovenec Lovrenc Košir idejni oče poštne znamke

Poštna služba in poštna znamka sta dandanes nekaj povsem vsakdanjega, kot da bi obstajali že od nekdaj. V resnici pa se za začetek organizirane poštne službe na naših tleh šteje leto 1500. Takrat je bila vzpostavljena poštna zveza, ki je potekala od Innsbrucka, Lienza, prek Ljubljane do Gorice. V tistem času so poštino plačevali naslovniki. Plačila pristojbin so na pisnih označevali različno, to pa je povzročalo zmedo pri obračunavanju.

Prelomnico pri poenostavitvi plačila poštne storitve je povzročila poštna znamka. Obstajata dve različici njenega nastanka. Po prvi ima največ zaslug za to Slovenec Lovrenc Košir, rojen 1804 v Spodnji Luši v Selški dolini pri Škofji Loki. Študiral naj bi za duhovnika, vendar je po končani gimnaziji ubral druga pota. Mikala ga je Pomorska akademija v Trstu, a ni bil sprejet. Pozneje je dobil službo visokega finančnega uradnika v računskem poštnem oddelku na Dunaju. Bil je široko razgledan. Obvladal je italijanščino, nemščino, francoščino, hrvaščino in latinščino. Služboval je tudi v Ljubljani, Milanu in Benetkah. Kot računski svetnik je bil premeščen v Zagreb, leta 1857 pa imenovan na ugleden položaj namestnika državnega knjigovodje! Že v letih 1835 in 1836 je avstrijski cesarsko-kraljevi poštni upravi predlagal organizacijske spremembe poštne službe. Visoki dvorni blagajni na Dunaju je Košir leta 1836 poslal svojo znamenito zamisel o pisemski znamki in pripravil skice zanjo. Še istega leta je od dvornega poštnega knjigovodstva

prejel odgovor, da je njegov predlog za preprostejši način obračunavanja poštne in prevoznih pristojbin zavrnjen. Tako, žal, z znamko ni bilo nič!

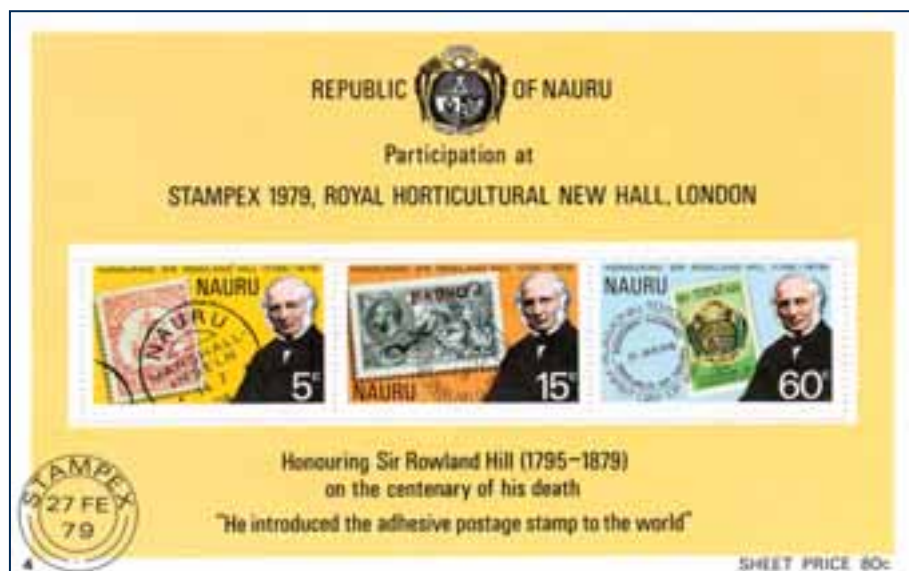
V istem obdobju je Britanec Rowland Hill, po poklicu učitelj, podobno kot Lovrenc Košir predlagal britanski kraljevski pošti posebne nalepke z oznako pristojbine za prenos poštne pošiljke. Kraljevska pošta je njegovo zamisel sprejela in 6. maja 1840 uradno izdala prvo poštno znamko z likom kraljice Viktorije v črni barvi in z nazivno vrednostjo enega penija (one penny).

To je bil slovit tako imenovani črni peni. Stvar se je imenitno obnesla in temu zgledu so hitro sledile še druge države. Prva avstrijska znamka je izšla leta 1850 in uporabljali so jo tudi na našem ozemlju. Po tem letu so to praktično novost plačila poštne začetle uvajati vse države sveta, Britanec Rowland Hill pa so povsod častili kot izumitelja poštne znamke. Lovrenc Košir je po izidu prve znamke v Veliki Britaniji večkrat skušal dokazati, da je idejni oče znamke. Obrnil se je na časopisje, na Vrhovno dvorno poštno upravo in celo na kongres Mednarodne poštne zveze leta 1874 v Bernu. Vendar so njegove vloge povsod zavrnili, v Švici pa sploh ni bila uvrščena na dnevni red zasedanja UPU. Idrisji rojak Ferdo Kobal (1883–1959), soustanovitelj Filatelistične zveze Slovenije in njen prvi predsednik, je doslej najboljše raziskal življenje in delo Lovrenca Koširja. Napisal je dokumentarno brošuro o svojih raziskavah, v katerih je dokazoval, da je

Košir oče pisemske znamke. Po Evropi je prirejal predavanja o njegovih poštne reformah. Raziskave so odkrile tudi pismo, poslano leta 1839 iz Spittala v Celovec. Na njem je znamka za en krajcar, avtor znamke je bil upravnik pošte v Spittalu, Lovrenc Košir pa je bil takrat višji upravnik okrožja, v katerega je spadal Spittal. Avstrijci zagovarjajo avtentičnost tega pisma, nasprotno pa britanska komisija meni, da znamka na pismu ni originalna. Izum poštne znamke je Hillu oporekalo tudi več njegovih sodobnikov. Kdo je pravi oče znamke, najbrž nikoli ne bo jasno, idejo pa je uspelo uresničiti le Britancu Rowlandu Hillu. Lovrencu Koširju Avstrija javno priznava zasluge za poštne reforme. Leta 1979 ga je celo upodobila na znamki v elitni seriji Evropa. Že leta 1948 se mu je z dvema serijama znamk oddolžila tudi nekdanja FLR Jugoslavija. Slovenija bo 200. obletnico njegovega rojstva počastila z izdajo priložnostne znamke, ki bo izšla 21. maja. Junija bo v Škofji Loki velika državna filatelistična razstava, povezana z mednarodnim posvetovanjem o življenju in delu tega znamenitega Slovenca. Hkrati bo avstrijska založba izdala tudi knjigo o Lovrencu Koširju, in to tako v nemščini kot v slovenščini. Če bi tedanja cesarsko-kraljeva Avstrija prisluhnila Lovrencu Koširju, bi Slovenci imeli nespornega očeta prve poštne znamke! ♦

Niko Jereb

Na Vojskem je zima doma

Vojskarje je letošnja zima obdarila s snegom kot že dolgo ne. Na prestopni dan, 29. februarja, so se prebudili z 215 centimetrov debelo snežno odejo. Od Trohove ravni do vasi ga niso imeli kam odmetavati. Kot je povedala Irma Grošelj, ki za Urad za meteorologijo Agencije RS za okolje že 12 let po štirikrat na dan spremlja vremenske razmere na nadmorski višini 1087 metrov, se je v novejšem času samo leta 1996 primerilo, da ga je 1. aprila zapadlo meter na prav toliko podlage. S snežno odejo obdarjena sta bila še marca 1970 (193 cm) in 1984 (191 cm). Leta 1963 ga je bilo februarja celo 248, marca istega leta 230 in aprila še 102 centimetra. Starejši Vojskarji pa se spominjajo tudi leta 1952, ko jih je dobesedno prekrila skoraj 5 metrov debela snežna odeja. Bilo je prav tako šele februarja, in sicer 13. in 14. Takrat so jim, odrezanim od sveta, živež metali kar iz letal. Sicer pa pravijo, da na Vojskem zima traja vse leto. Peči ne zakurijo samo eno noč, in sicer med sv. Anjo in sv. Jakobom, to je konec julija. Ta podatek že sam na sebi pove vse, gotovo pa to, da je zima doma na Vojskem. ♦

Kitarski zvoki

V petek, 26. marca, sta v okviru festivala **Mednarodni koncerti komorne glasbe na gradu Gewerkenegg** v Idriji nastopila kitarista **Zoran Krajišnik** in **Damjan Stanišič**. V prijetnem okolju dvorane Mestnega muzeja sta izvedla klasični koncertni program in predstavila nekaj del znanih skladateljev, ki so pisali za ta lirični inštrument. Predvsem Zoran Krajišnik, ki deluje kot profesor na glasbeni šoli v Novem Sadu, je idrijske ljubitelje komorne glasbe navdušil z odlično tehniko in vrhunsko izvedbo umetnin Lobosa, Dominiconija in Dyensa. Krajišnik se je izpopolnjeval na številnih mojstrskih tečajih po vsem svetu, magistriral pa je na Fakulteti glasbenih umetnosti v Beogradu. Klasična kitarica je tehnično eno najzahtevnejših glasbil. Posebej problematični so lahko virtuosno napisani pasusi, v katerih so zdrsi, napačni toni in površne izvedbe pasaž prej pravilo kot naključje. Tokrat temu ni bilo tako. Srbski kitarist, rojen v Sarajevu, se je predstavil kot zelo natančen in študiozen glasbenik, ki se skladbi popolnoma preda; poglobi se v strukturo, v njen poetični topos, v bistvo in izrazno moč ter tako skladbi omogoči, da pred poslušalci zaživi kot unikatna umetnina. Kako daleč seže njegova poustvarjalna perfekcija, smo spoznali ob izvedbi Dyensovega bisera *Sonatina Libra*, saj se v zvočno strukturo njegove konvencionalne kompozicije vpletajo sodobni zvoki in nenavadni ritmični obrzci. Kot gost večera je nastopil Damjan Stanišič, ki zdaj živi v Sloveniji in opravlja pedagoško delo na glasbeni šoli v Murski Soboti. Zvok kitarista, ki je prav tako kot Krajišnik študiral v Beogradu, je nekako bolj odprt in manj zavezan stremljenju k popolnosti, kljub temu pa je v nekaterih prvinah kitarske igre presenetljivo emotiven in temperamenten. Vsekakor lahko rečemo, da sta oba, tako Krajišnik kot Stanišič, pripravila nepozaben večer kitarskih zvokov in festival, ki želi konkurirati bolj znanim Hitovim muzam v Goriških brdih, povzdignila na dokaj visoko umetniško raven. Letošnja ponudba je bila tudi sicer več kot odlična; umetniški vodja projekta Cveto Kobal je ob sodelovanju zavzetih ljubiteljev Evterpine umetnosti in seveda ob pomoči sponzorjev festival že v temeljih postavil na elitno raven in upati je, da bo v prihodnjih sezonah segel še više. Prav to se v obdobju vsesplošne profanizacije in komercializacije umetnosti zdi še posebej pomembno, saj globoko estetsko doživetje ne more postati instant blago, ki ga je moč kupiti za prvim vogalom. Festivalu **Mednarodni koncerti komorne glasbe na gradu Gewerkenegg** bi ob letošnji sezoni lahko očitali le to, da ima predolgo ime. ◀

Jože Štucin

Za smelega zamisli in prave poteze

Ugodni krediti za podjetne

Želite povleči pravo potezo? Nekaj pomeniti na trgu, ki bo z vstopom v EU še bolj konkurenčen?

Vaše poslovne poteze vam v NLB pomagamo uresničiti z različnimi oblikami dolgoročnih tolarskih in deviznih kreditov za pravne osebe in zasebnike.

Če se boste odločili za **tolarski dolgoročni mikro kredit**, vam ponujamo še posebej **ugodno obrestno mero**. Med deviznimi krediti vam ponujamo tudi novo obliko **ugodnih deviznih dolgoročnih investicijskih kreditov iz kreditne linije Evropske investicijske banke**. Ponudbo si lahko ogledate na spletnem naslovu www.nlb.si.

Vabimo vas, da se oglasite v poslovalnici NLB, kjer vam bodo naši poslovni skrbniki svetovali, katera oblika kreditiranja je za vas najugodnejša. **Pohitite, ponudbi sta časovno omejeni!**

Pričakujemo vas z veseljem, znanjem in zaupanjem.

Ljubljanska banka

Nova Ljubljanska banka d.d., Ljubljana

Poslovalnica Idrija

Mestni trg 15

Tel.: 05 37 20 600

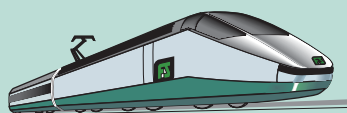
Vaš pravi partner za celovite rešitve!

Dodatne informacije:

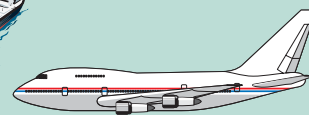
tel.: 05 372 26 20
<http://www.evt.si>
 e-pošta: info@evt.si

- **VARNOST IN ZDRAVJE PRI DELU**
 Izvajanje pregledov in preizkusov delovne opreme,
 izvajanje meritev ekoloških pogojev dela na delovnem mestu,
 izvajanje izobraževanj in usposabljanj za varno delo....
- **VARSTVO PRED POŽAROM**
 Izdelava požarnih redov, usposabljanj za varstvo pred požarom, svetovanje
 na področju varstva pred požarom....
- **EKOLOGIJA IN VARSTVO OKOLJA**
 Izdelava ocen vplivov na okolje, meritve emisij (hrup, hlapi, pare, prah, ...)
 Svetovanje pri uvajanju standarda ISO 14000
- **PRODAJA INDUSTRIJSKIH MAZIV**
 Prodaja in skladiščenje maziv in ostalih nevarnih snovi in
 dostava dnevnih količin na lokacijo naročnika
- **ODVOZ NEVARNIH ODPADKOV**
 Periodični (tudi dnevni) odvoz nevarnih odpadkov z lokacije naročnika
 vpis v evidenco odpadkov...
- **PRODAJA OSEBNE VAROVALNE OPREME**
 Delovna oblačila, obutev, ostala zaščita - od glave do nog. (Vse s CE certifikati),
 prodaja varnostnih znakov, gasilnih aparatov vseh vrst (tudi za v osebna vozila),
 omarice za prvo pomoč...
- **ŠTUDENTSKI SERVIS**
 Posredovanje dela študentom in dijakom. (www.evt.si/delo)

WELZ

d.o.o.

organizacija transporta - carinjenje - skladiščenje - distribucija - selitve

MARIBOR

SPODNJA IDRIJA

LJUBLJANA

telefon: 05 37 25 300, faks: 05 37 76 670, e-mail: idrija@welz.si

Organiziramo transport samostojnih in kosovnih pošiljk po cesti, železnici, vodi, nudimo redne tedenske transportne povezave (uvoz, izvoz) po naslednjih državah:

ANGLIJA
 AVSTRALIJA
 AVSTRIJA
 BELGIJA
 BELORUSIJA

BOLGARIJA
 BOSNA
 ČEŠKA
 FRANCIJA
 GRČIJA

IRAN
 ITALIJA
 KAZAHSTAN
 MALTA
 MADŽARSKA

NEMČIJA
 NIZOZEMSKA
 POLJSKA
 PORTUGALSKA
 ROMUNIJA

RUSIJA
 ŠPANIJA
 ŠVEDSKA
 TURČIJA
 ZDA

CENTRALA: WELZ GmbH, Bachstrasse 75, A - 5023 SALZBURG

POSLOVALNICE

AVSTRIJA: Salzburg, Dunaj letališče, Krems, Beljak (Villach), Rosenbach, Nickelsdorf, Šentilj,
 BOLGARIJA: Sofija, HRVAŠKA: Zagreb, POLJSKA: Varšava - letališče, Tychy, Zielona Gora, Mielec,
 ROMUNIJA: Bukarešta, Bukarešta - letališče, Arad, Konstanza, RUSIJA: Moskva, St. Petersburg, Novosibirsk, SLOVAŠKA: Bratislava,
 ČEŠKA: Praga, Praga - letališče, Pomezin 7 Ohri, Lanzhot, UKRAJINA: Kijev, MADŽARSKA: Budimpešta, BELORUSIJA: Minsk, Brest.

WELZ WORLD WIDE PROFESIONALEN - IZKUŠEN - KREATIVEN WELZ WORLD WIDE

Mehika, preplet preteklosti s sedanjostjo

Nekdo je nekoč zapisal, da smisel novih poti nikoli niso samo novi kraji, ki jih odkrivamo, ampak predvsem ljudje, ki jih srečujemo in spoznavamo in ki potovanjem vedno znova dajejo tisto piko na i. Mislim, da sva s Tino med šest tednov trajajočim potovanjem po Mehiki spoznali vsaj delček tistega, kar ponuja ta dežela z izjemno geografsko lego, bogato kulturo in zgodovino zgodnjih, a visoko razvitih civilizacij, od Olmekov, Majev, Toltekov do Aztekov.

Po neprespani noči je bila počasnost mehiškega uradnika na velikanskem letališču Benito Juárez v Ciudad de México še toliko bolj opazna. Ker pa nisva hoteli verjeti tako znanim stereotipom o mehiški počasnosti, sva raje sklepali, da je vzrok takšnega vedenja zgodnja ura ali preprosto nedelja, dela prost dan. Najin prvi postanek je bila Toluca, mesto zahodno od Ciudad de Mexica na 2660 metrih nadmorske višine in s spreminjajočim se vremenom, saj se po mnenju tamkajšnjih prebivalcev utegnejo samo v enem dnevu zamenjati štirje letni časi. Vse to nama je v prvih dneh povzročalo nemalo težav. Tudi pekoča hrana je dala vsemu svoj čar, predvsem pa jedi, za katere sem bila prepričana, da mi ne bodo teknile. Kobilice in mole – čudna zmes nemogočih sestavin (čili, čokolada, cimet, banane, poper ...), ki jo največkrat ponudijo ob piščancu – sta le dve izmed jedi,

Potomec Majev na Yucatanu

ml

ki sta me prijetno presenetili. Sledil je Taxco, v katerem odseva kolonialna arhitektura starih stavb, in je znan predvsem po rudnikih srebra in številnih trgovinah, polnih najrazličnejšega nakita. Pisano mesto me je pritegnilo z ozkimi tlakovanimi ulicami, ki se nepričakovano razširijo v središče družabnega življenja, v majhne »plazas«, po katerih divje vozijo »hrošči-taksiji«.

In končno odhod v glavno mesto z enaindvajsetimi milijoni prebivalcev – Ciudad de Mexico, na kratko D.F. (Distrito Federal). Čeprav sva nameravali tam ostati približno tri dni, sva ostali kar tri tedne, vmes pa sva za štirinajst dni skočili na polotok Yucatan. V tej deželi je še vedno opazna kultura Majev. Najbolj znana znamenitost je vsekakor Chichén Itzá, kjer vsako leto ob enakonočju – marca in septembra – jutranje in popoldansko sonce s svojo svetlobo zbuja vtis, da se po stopnicah piramide

Piramida El Castillo, Chichen Itzá

ml

El Castilla spušča kača (Kukulcán). Ena zanimivejših stvari je tudi znana majevska igra z žogo, pri kateri sta morali ekipi obdržati žogo v zraku in jo s kolena, boki ali komolci spraviti skozi kameni obroč. Igra je imela v preteklosti religiozen pomen, največkrat pa se je končala z žrtvovanjem enega ali več igralcev. Akustika igrišča je vsekakor presenetljiva. Pogovor na enem koncu je mogoče slišati na drug konec igrišča, 135 metrov stran, plosk dlani pa povzroči vrsto glasnih odmevov. Po vročem dnevu med piramidami smo si privoščili kopanje v jami, v katero je skozi majhno odprtino padal drobec dnevne svetlobe, prav toliko, da smo opazili družbo netopirjev. Po kopanju še kokos in že smo v hudem naluvo dobesedno drveli s kičastim taksijem s pobarvanimi stekli, spregledati pa ni bilo mogoče niti slavne Corone za potešitev žeje in ikonice Marie de Guadalupe, ki je globoko vtisnjena v zavest Mehčanov. Okusili smo tudi Karibsko morje. V Cancúnu, mestu gromozanskih luksuznih hotelov, v katerem živi več tisoč Američanov, ki po mnenju številnih Mehčanov prav tu zelo vsiljujejo svojo kulturo. Obiskali sva tudi otok Cozumel. Na 30 kvadratnih metrih smo se 5-članski družini pridružili še trije Mehčani in midve. Naj ne pozabim še psice s sedmimi mladiči. Ljudje, ki nimajo veliko, a kljub temu s teboj delijo vse, tudi nedeljski družinski zajtrk ob desetih dopoldne – tortiljo z mesom in zelo zelo pekočo omako.

Vrnili sva se na celino in obiskali majevske ruševine, ki se tako rekoč dotikajo morja. Tulum in majhen zalivček z mivko in velikanskimi valovi. Sledil je naluvo dežja in fantastičen občutek, da si tam, da imaš možnost videti te čudeže narave in se prepuščati kapljam dežja. Sledilo je slovo od prijateljev in sredi Mehike sva se znašli prepuščeni sami sebi. Ogleдали sva si Chiapas – pokrajino s številnimi naravnimi bogastvi, kljub temu pa je tamkajšnje prebivalstvo eno najrevnejših v Mehiki. Ceste se vijajo skozi prostrane gozdove, in ko se v družbi nekaj potomcev tamkajšnjih prvotnih prebivalcev (največ je potomcev Majev) voziš na prikolici, lahko opazuješ zeleno pokrajino. Središče edinstvenih verskih obredov je vsekakor vasica San Juan Chamula, kjer te že ob prihodu čaka velik znak, da je fotografiranje v cerkvi in povsod, kjer izvajajo versko obredje, strogo prepovedano. Tega načela se očitno držijo tudi otroci v šoli in prodajalke na tržnici, saj se vztrajno izogibajo fotografskemu objektivu. Vstop v cerkev te vsekakor preseneti: kupi slame, kadila in prižgane sveče na tleh, ob njih pa domačini, ki v jeziku tztzil molijo k svojim svetnikom. Pri vsem tem ne manjkajo niti steklenice kokakole. Verjamejo namreč, da »podiranje kupčka« odganja zle duhove. Najina naslednja točka je bila Oaxaca, pokrajina, v kateri živi največ različnih etičnih skupin, najine stalne spremljevalke pa so bile pisane tržnice in živahne barve.

Prvi postopek pri pripravi žgane pijače Mezcal ml

In že sva spet v Ciudad de Mexico, velemestu, ki me je s svojimi tako opaznimi nasprotji vedno znova presenečalo. Moderne poslovne stavbe, ki se skoraj držijo barakarskega naselja,

zgrajenega na nekdanjem smetišču, neznosen promet, smog, petje »mariachijev« na Plaza Garibaldi, korumpirani policisti (kazen za napačno parkiran motor so pred našimi očmi pospravili v svoj žep, izkazalo pa se je, da so zelo tovariški, saj so si ves denar razdelili med seboj), Teotihuacán in slavni piramidi sonca in lune, vrhunski muzeji, domovanje slavnega slikarja Diega Rivere in njegove žene, morda najslavnejše mehiške slikarke Frida Kahlo. Tam je tudi drugi največji nogometni stadion na svetu s kar 105.000 sedišči, Zocalo (eden največjih trgov na svetu), obdan s predsedniško palačo, katedralo in ostanki azteškega templja, ogled rokoborbe – showa, ki pritegne množice obiskovalcev, ti pa si med gledanjem privoščijo prašičjo kožo v želatini, poleg tega pa še pivo ali dve. Posebno doživetje je bil največji državni praznik, dan neodvisnosti. Ob tej priložnosti na večjih trgih priredijo »el grito«. Kričeče množice ljudi, nešteto mehiških zastav ter seveda ples in zabava do jutra. Pri tako velikanski in zanimivi državi, kot je Mehika, pa se tu lahko zgodba znova začne. ♦

Maja Lapajne

RCT TRANS
Partizanska 8
5280 IDRİJA
Tel.: 05 37 73 773
GSM: 041 648 393

prevozi blaga (do 7,5t-40m³)
prevozi nevarnih snovi
hitra dostava stvari
organizacija prevozov

- prevozi skupin
- prevozi oseb
- TAXI služba
- najem kombijev

E-mail: rcttrans@amis.net

OSEBNI RAČUNALNIK VEGA2.6

Cene vsebujejo DDV, slika je simbolična

Ne čakaj pomladi,
ne čakaj na maj,
kupi računalnik v
Birosistemih
že zdaj!

Biro sistemi

Kosovelova 4, 5280 Idrija, 05 37 73 222
Sinja gorica 3, 1360 Vrhnika, 01 75 57 800

OSNOVNA PLOŠČA PRM6714 GVML P4 845GV
INTEL Celeron 2,6 GHz box
256 MB DDRAM PC 400
Trdi disk 80 GB 7200 / ATA 100
DVD-CDRW kombo 48x24x48x16x
SONY gibki disk 1,44MB 3,5"
Modem Dtk 56K V90 int.
Dtk ATX MIDI ohišje 300W 2xUSB front
Tipkovnica Dtk, SLO
Miška Dtk PS/2
Grafična kartica na osnovni plošči
Zvočna kartica Audio Bulk na osnovni plošči
Mrežna kartica 10/100 UTP na osnovni plošči
Monitor Dtk Flat 17" (raven ekran)
Zvočniki PHILIPS
Tiskalnik Canon i250

AKCIJSKA CENA
159.990,00 SIT

						TOVARNARAJKA	NOVA ČLANICANATA	NEDOTAKLJIVOST	PRIPADNIK LUROV	MESTO NA SICILIJU	TITAN	POLITIČNI UMOR KRALJA		ELEKT. PRIPR. ZA IZKLOP IN VKLOP	KRAJ OB VODI	VELIKA PAPIGA
													NAGON FINSKI RELI VOZNIK			
						ČRIČEK					ŽEN. IME BRAZILSKA ZVEZNA DRŽAVA					
						ZDRUŽENI NARODI			ZDRAV. RASTLINA ŠOLSKI ODBOR							
						MESTO V SRBIJI				DIVJA RACA					ILION	NORVEŠKO MOŠKO IME
						MRLIČ										
SLOVENSKO SMUČIŠČE						NAPLAČILO	OBISKOVALEC	MODERATOR TREFALT MESTO NA CRESU			NIZOZEM. MESTO FRANZ LIST					
AVTOR GOVEKAR RAJKO	MESTO V ZASAVJU POČITNIŠKI AVTO								ITAL. ALP. SMUČAR ALESSANDRO							
Z ZRAKOM NAPOLNEN BALON									OKENCE TANKA KOŽICA					OSEBNI ZAIMEK IVAN TAVČAR		
SOVJETSKI GENERAL ANDREJ 1901-46							ALPIN. ODSEK ROP			OBSEDNOST ANGLEŠKI PLEMČ						
TOMAŽ ERTL		OZEK KOS BLAGA TOVORNA ŽIVAL						IZDELOVAL. PLAKET SLOV. LIT. JUNAK								
JAPONSKI TELOVADEC TAKAŠI			ANGLEŠKI PEVEC STEVENS	STROJENA KOŽA NEIMENOVANO						NAŠA LEKTORICA NEON				AMERIŠKA FILMSKA IGRALKA	OBER	IBSENOVA DRAMA
NOČNO ZABAVIŠČE MLADIH						KRAJ V EGIPTU JADRANSKI OTOK							24 UR DALMATINSKI KAJ			
OTOČJA V TIHEM OCEANU									MESTO V MAKEDONIJI							
PREBIVELEC MALTE										REKLO, FRAZA	SPELEOLOG ŠPANSKO BIK					
							ŠKART	OSEBNA STRAŽA	SLOVEN. TISKOVNA AGENCIJA SREBRO					IRSKA REPUBLIK. ARMADA ŽRTVENIK		
						LEToviŠČE V ČRNI GORI								NEKD. ITALJANSKI KAMION ESTONCI	KRAJ NA PELJEŠČU	OČKA
						PORJAVLOST FRANCE MAROLT										
									GOSTOST IVAN RUPNIK							
											VEDEŽEVANJE IZ KART					
						REKA V FRANCIJI, PRITOK GARONE						ŽENSKO IME				

Izrebrani reševalci osemnajste nagradne križanke so: **Igor Lukman**, Za gradom 18, 5280 Idrija, **Elizabeta Šinkovec**, Otalež 49b, 5282 Cerkno in **Karolina Zakonjšek**, Na poklonu 5, 5281 Spodnja Idrija.

Ime in priimek: _____

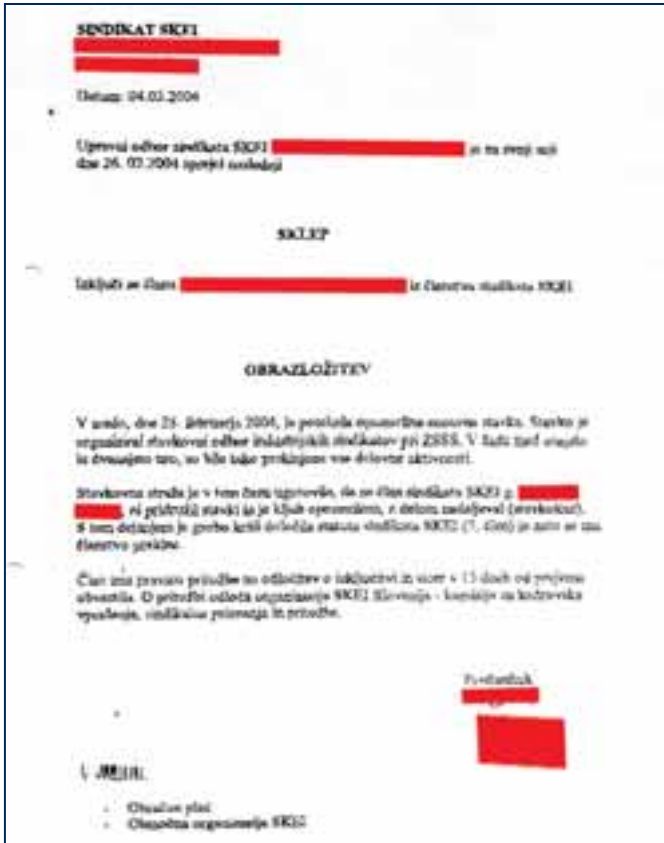
Naslov: _____

Pošta: _____

Pravilne rešitve pošljite do
15. maja 2004 na naslov:

FMR MEDIA, Arkova 43, 5280 Idrija
s pripisom "Nagradna križanka"

Izrebrali bomo tri nagrajence, ki bodo prejeli praktične nagrade.

Nekaj malega sindikalnih manir iz socialističnih časov se je še ohranilo tudi v naših krajih. Kaj bi bilo, če bi, denimo, direktor omenjenega podjetja vročil delovne knjižice vsem, ki so bili tako zagreti za stavko?

Najprej se je podrla njegova skakalnica v Planici, potem pa so ga še v rodni Idriji založili s smetmi. Če bi videl prvo in drugo, bi se Stanko Bloudek gotovo obračal v grobu.

Brezplačna rudniška pomoč Komunalni pri ločenem zbiranju odpadkov

Delavski svet Rudnika živega srebra v zapiranju je že pred več kot dvanajstimi leti sprejel sklep o odstranitvi (rušenju) hišice na Arkovi 43. V njej je rudniška enota civilne zaščite, če ni bil to celo bataljon, hranila svojo opremo. Zdaj, ko objekta pravzaprav ne uporabljajo več, kot vse preostalo rudniško premoženje pa je postal državna last, morda računajo, da bodo z njim še kaj zaslužili. Idričani morajo namreč od države znova odkupiti vse, kar je rudniškega, tisto, kar jim ta brezplačno odstopi, pa je potrebno popravila.

Vsak ima svoj križ. Nekateri celo tri.

Certified ISO 9001 : 2000 by

BVQi

BRUS **TRANSPORT** **SLOVENIJA**

BRUS d. o. o., Srednja Kanomlja 21 a, 5281 Spodnja Idrija, Tel.: (05) 37 25 200, Fax: (05) 37 42 409